

JOHNSONO POLITIKOS KRITIKA

PREZIDENTO ŽYGLAI VIETNAME IR SANTO DOMINGO SUKĖLĖ NAUJĄ JO UŽSIENIO POLITIKOS BANGĄ. — KAI KAIRIEJI KRITIKAI REIKALAUJA KONGRESO ĮSIKIŠIMO. DEŠINIEJI LAIKO JO ŽYGLIUS PER "MINKŠTAIS". KAD PAKEISTŲ KENNEDY ADMINISTRACIJOS LAIKAIS PRASIDĖJUSIĄ SLINKTĮ.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kaip ir buvo galima tikėtis, prezidento Johnson užsienio politika, ypač veiksmai Vietname ir Santo Domingo, susilaukė vis didėjančios kritikos. Štai Walter Lippmann, ką tik grįžęs iš poros savaitžių viešnagės Europoje, žinovų tonu antradienį paskelbė: netik Prancūzijoje, bet neviešai ir D. Britanijoje bei kitose Europos šalyse nepasitikima (a profound crisis of confidence) Johnson administracijos vadovavimu. Vakarų santarvei ir nekomunistiniam pasauliui! Tuo Lippmann tik įsijungė į kitų kolumnistų chorą, kuris vis drąsiau ir drąsiau pradėjo traukti prezidento Johnson kritikos litaniją.

Dieną prieš tai New York Times skatino kongresą atsakyti "leave-it-to-Lyndon" laikysenos ir pačiam daugiau domėtis užsienio politika. Girdi, namuose ir svetur abejojama prezidento užsienio politikos teisingumu. Nerimą kelia prezidento pasitikėjimas karinėm ir žvalgybos įstaigom, o ypač pažintų išsiskyrimas (divorce) tarp administracijos ir krašto intelektualų.

Tas New Yorko laikraštis ypatingai nerimauja dėl padėties Vietname. Girdi, per 18 Johnson administracijos mėnesių JAV kariuomenės Vietname skaičius buvo patrigubintas iki 46,500 ir atrodo, kad netrukus jis pasieks 60,000. Amerikiečių lėktuvai įsivėlė į kovas Pietiniame ir Šiauriniame Vietname -- šiuo atveju viešai puldami svetimą valstybę be karo paskelbimo! Esą davinį manyti, kad amerikiečių daliniai -- pirmiau kaip patarėjai, vėliau kaip amerikiečių bazių gynėjai, o dabar aktyviai įtraukti į patuliuvimą -- greitai bus pilnai įmaišyti į karo veiksmus kaip taktinis rezervas, skirtas gelbėti patekusias į bėdą Pietų Vietnamo dalis.

N.Y. Times spėja, kad jei prezidentas pats vienas noris vietnamiečių tragediją paversti Amerikos karu be kongreso ir visos tautos pritarimo, jis galės privesti kraštą prie didesnės skilimo negu Korėjo karas.

Kolumnistas Josef Kraft kursorio kongresą patyrinėti, kodėl amerikiečių pasiuntinybių karo atache ir kiti pareigūnai paprastai būna geruose santykiuose su atitinkamų kraštų, kuriems jie yra priskirti, dešiniuosiais politikais bei kariais, neturinčiais populiarumo? Girdi, dėl tų santykių JAV visados pavirsta... savo satelitų belaisviu. Tuo tarpu JAV interesai reikalauja aktyvesnio bendradarbiavimo su įvairių kraštų pažangiaisiais, kaip tai buvo Kennedy administracijos metu.

Savaime aišku, kad prie tokios

rūšies kritikos prisideda ir senatorius Robert F. Kennedy, kuris prikiša Johnson administracijai, kad, girdi, toji nepalaiko revoliucijos, kuri eina pasaulio atsilikusiose kraštuose.

Pagaliam, AP komentatorius James Marlow lygina prezidentų Kennedy ir Johnson kalbas, pasakytas per universitetų išleis-tuves, kurių dabar pergyvenom nemažą skaičių. Girdi, abuprezidentai linksniavę taiką, tačiau Kennedy nuomone "pasaulio taika yra lyg kokios nors kitos bendruomenės (community) taika, ji nereikalauja, kad kiekvienas žmogus mylėtų kitą, bet tik to, kad jie gyventų kartu vienas kitą pakęsdami ir savo ginčus pavestų teisingam ir taikingam sprendimui". Kennedy susitaręs su sovietais dėl atominių bombų bandymo sustabdymo.

Tuo tarpu prez. Johnson pareiškęs, kad taika yra "mūsų aistra", ... tačiau pasiuntęs kariuomenę ir į Dominikų Respubliką ir pradėjęs bombarduoti šiaurinę Vietnamą.

Toks tariamai "nešališkas" palyginimas turi labai aiškiai permatomą tikslą. Kennedy buvęs garas, Johnson blogas. Tačiau taip lyginant užmirštama pasakyti, kad Johnson turi faktinai išsibrėbti tą košę, kurią išvyrė Kennedy! Be Castro režimo Kuboje prez. Johnson nebūtų reikėję sūsti kariuomenės į Santo Domingo, be Diemo režimo nuvertimo Saigone nebūtų reikėję sūsti tiek daug kariuomenės į Vietnamą. O Robert F. Kennedy reikalavimas papildomos simpatijos (identifying itself) su naujais Afrikos ir Azijos režimais tik išugdė ragus Indonezijos diktatoriui Sukarno ar Alžiro Ben Bela, kuris, atsidėkodamas už tai, kad Alžiro gyventojai maitinasi JAV maistu, šaukia Afrikos - Azijos valstybių konferenciją, kurioje pirmuoju smūliu gros Raudonosios Kinijos premjeras Ču En-lai.

Prez. Johnson tragedija šioje būklėje slypi tame, kad turėdamas skaitytis su savo paties partijos kairiuoju sparnu ir tokiais komentatoriais, jis nedrįsta padaryti pakankamai griežtų įėjimų. Tokiu būdu komunistams vis palie-kama viltis, kad jie išverme ir kantrybe dar galės laimėti Pietinį Vietnamą. Savaime aišku, kad svetima okupacija negalės įgyvendinti demokratinio režimo ir Dominikų Respublikoje, jei ten nėra jai tinkamų sąlygų. Ir kaip tik todėl iki pat galo nesiekianti politika paskatina jos kritiką ir iškairės ir iš dešinės.

14 d. numeryje. "Kažkas verda Maskvoje", -- tai nuolat besikartojanti frazė satelitų sostinėse, kur įvykių eigą stebi gerai jaučia, kad gandai gali pasitvirtinti ne užilgo šaukdamame kom. partijos C.K. posėdyje.

* APIE PADĖTĮ VIETNAME Raud. Kinijos užs. reik. min. Chen Yi išsireiškęs viename prancūzų kairiųjų atstovui, kad patys vietnamiečiai galį susidoro-ti su amerikiečiais. Karo išvarginti jaučiasi ne tiek vietnamiečiai, kiek patys amerikiečiai. Jo manymu, karas galįs apsieiti be R. Kinijos įsikišimo.

Tuo pačiu klausimu vienas taikingų amerikiečių galvoja, kad vien tik Š. Vietnamo bombardavimas padėties nepakeis. Pažangą tenka padaryti pačiame Vietname. O tam reikia tvirtos vyriausybės.

Lietuvių Komitetas Pasaulinei Parodai po posėdžio. Iš kairės: Antanas Maceika, Casimira Genevich, kun. L. Jankus, Helen V. Kulber, Aleksandras Vakselis, pirm., Peter C. Wytenus, Antanas Visminas, Tėv. K. Bučmys, OFM, Darbininko atstovas, A.S. Trečiokas, Antroje eilėje iš kairės: Jonas Valaitis, Edward Genevich, Domas Penikas, Vaclovas Butkus, Jadvyga Matulaitienė, S. Dzigas, Draugo atstovas, Antanas Šerikas, Vladas J. Dilis, Antanas Sniečkus. Nuotraukoje nėra: Vidos Lušytės ir Vytauto Vaitiekūno.

PRIVALOME PRISIMINTI JAUNIMO IR SPAUDOS REIKŠMĘ

ALTS-gos banketas, užbagiamieji posėdžiai

Gegužės 29 d. vakare įvykęs Seimo dalyviams, svečiams ir New Yorko visuomenės banketas sutraukė virš 250 dalyvių.

Banketo rengimo komitijos (vadov. J. Sirusui) pasidarbavę, kad vakaro nuotais, iškilmingumas ir prasiblaškytas draugų ir pažįstamų tarpe pabuvojimas, liktų prisimintinu įvykiu.

Trumpos, tinkamoje rimtyje, banketo iškilmės: patriotinė kun. Valiūšaičio invokacija, jaudina ir prasmingi V. Olienės, J.J. Bachūno, V. Volerto, A. Merkello, V. Abraitio, J. Jurkūno, K. Kalendros, J. Siruso žodžiai. Neolituanų orkestras ir dainininkė Vanda Stankienė įvedė banketo dalyvius į nuotaikingą, jaukią pobūvio atmosferą, kurioje pynėsi šokių daina ir muzika, tebeolitkuojančių ir įspūdiškai besidalinančių interesai, atgavimas senos pažintys, užmegstos naujos, išsiaiškinta, bandyta sukomplikuoti ir vėl atraižyti Seime svarstomų problemų kamuoliai.

Kartu tai tradicija, suvedanti Seimo dalyvius su platesne vietos visuomene, naudinga ir prasminga tolimesnių darbų ir bendravimo eigoje.

Banketas neturėjo įprastai išskirtinos koncertinės dalies, tačiau to vakaro nuotais viešnia iš Chicago Vanda Stankienė pakėlė svečių nuotaiką, gražiai atlikdama šokių ir populiarios muzikos dainų programą, neolituanų orkestrui sklandžiai palydinti. Algio Modestavičiaus kape-la sugebėjo puikiai prisitaikyti svečių nuotais ir solistei. Rožių puokštė buvo tik kukliu simboliu viešniai priklausančiai padėkai.

Gera suorganizuoto ir pavykusio vakaro liudininku yra ir rengėjų kasa, praturtinusi S-gos išdą. Seimo dalyvių ir svečių įspūdiškai rado teigiamų atgarsių ir spaudoje.

Banketo vadovui J. Sirusui ir jo uoliams talkininkams priklauso didi padėka, lygiai kaip visiems svečiams, taip gausiai atsilankiusiems, dainininkei Vandai Stankienei ir neolituanų orkestrui, taip dailiai sugebėjusiems pakelti dalyvių nuotaiką.

Pažymėtina, kad ALT S-gos Seimo iškilmingasis atidarymo posėdis ir banketo programa Am. Balso Lietuvių skyriaus redakcijos inž. P. Labanausko buvo užrašytas į magnetofono juostelę.

Grįžtant prie ALT S-gos Seimo posėdžių, kurie buvo tęsiami sekmadieno rytą, Seimo dalyviams teko grįžti prie LNT ir LNF problemų. Tais klausimais diskusijos parodė, kad tų dviejų organų bendro darbo kelyje per ilgesnį laiką yra atsiradę kiek gilesnių provėžų, kurios, pagal Seimo atstovų valią, teks išlyginti naujajai ALT S-gos valdybai. Seimo atstovai neabejojo, kad tautinės srovės labai ir bendriems tikslams veikiančios organizacijos privalės rasti tokius bendradarbiavimo būdus, kurie atitiks visos tautinės srovės pagrindinius interesus ir jos siekimų dvasias. To, be abejo, sieks naujoji ALT S-gos valdyba, tiems tikslams turės nusilenkti asmeninės ambicijos. Darbo metodų klausimas, sutariant dėl pagrindinių principų, nėra ir negali būti klaidinti visiems svarbių ir bendrų tikslų siekiant. Neišrištus klausimus paliekant išspres-ti ALT S-gos Centro valdybai, tuo pačiu buvo išreikštas naujajai valdybai atsakingas, tačiau didelio atstovų pasitikėjimo lydimas, įpareigojimas. Tą klausimą baigus svarstyti, vargu ar buvo Seimo atstovų, abejojančių visų gera valia.

Pasipylė skyrių atstovų pranešimai apie tautinės srovės ir S-gos skyrių veiklą paskirose vietovėse parodė, kad skyriuose dir-

bama ne vien tik siaurame savų ratelyje, bet talkinama visiems lietuviškiems darbams, kurie tik pasirodo esą naudingi Lietuvos ir išsivijos reikalams. Uoliai remiami S-gos darbai ir užsimojimai, negailima talkos ir bendriems lietuvių užmojams, be abejo, kartais nuskriaudžiant savų reikalų eilę, kaip tai ne kartą pabrėžė buv. S-gos p-kas V. Abraitis.

Be abejo, skyrių veikla priklauso nuo daugelio vietos aplinkybių nuo sąlygų, kuriose tenka ugdyti ir puoselėti bendras lietuviškasis visuomeninis gyvenimas. Buvo skyrių atstovų, kurie savo pranešimuose kiek "nusikuklino", net nepainformavę apie gražias pastangas ir iniciatyvą, pvz., Clevelande, kur kilo mintis ir buvo įgyvendinti tokie darbai, kaip prez. A. Smetonos bareljeto bei filmo apie prezidento atvykimą į JAV bei laidotuves pagaminimą ir t.t. Gražiu pavyzdžiu paveikė Bostono skyrius, sugebėjęs įsikurti savuose namuose, kur gali nuo kitų nepriklausomai ugdyti kultūrinę ir tautinę veiklą, bur-ti jaunimą ir pan. Pagirtini ir Los Angeles tautinės srovės veikėjai, aktyviai veikdami taip pat savoje pastogėje.

Didesni ar mažesni narių skaičiumi skyriai, visi savo narių susiklausymu, bendro darbo sampročių, atlieka gražius ir pras-

* ŽURNALISTAS BRONIUS AUŠROTAS su ponu, išgyvenęs apie dvejus metus Rio de Janeiro, š.m. gegužės mėn. 14 d. grįžo atgal į JAV.

P. Aušrotas, be kitų nuopelnų daug pasidarbavo Trečiojo P. Amerikos Lietuvių Kongreso propagandoje, ypač paremdamas šio Kongreso darbus materialine talka. Tikimės, kad p. Aušrotai dar ne visiškai mus apleido, ir mes dar turėsime progos pasidžiaugti jų talka Brazilijos lietuvių visuomeninėje darbe.

* TREČIJO P. AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESĄ savo iniciatyva nufilmavo Alfonsas Žibas, žinomas nepriklausomoje Lietuvoje foto ir filmų reporteris. Filmas dokumentalinis, 16 mm., nespaltotas ir tęsiasi 45 minutes. Jame užfiksuoti charakteringiausi S. Paulo didmiesčio vaizdai, Brazilijos gamtos panorama ir svarbesnieji Kongreso momentai. Filmas garsinis.

Jei kas norėtų šį filmą įsigyti (kopiją), prašoma kreiptis šiuo adresu: Alfonsas Žibas, Caixa Postal 1769, São Paulo, Brasil.

mingus uždavinius ALT S-gos ir visos lietuvių visuomenės labui.

Skyrių atstovų pranešimams pasibaigus, uolus tautinės srovės veikėjas, mūsų spaudos rėmėjas ir veteranas, PLB pirmininkas Juozas J. Bachunas, už nuopelnus tautinei srovei buvo išrinktas ALT S-gos garbės nariu. Jo išrinkimas buvo sutiktas sustojusių Seimo atstovų karštu plojimu ir nuosirdžiu pritarimu užtarnautam suteikimui išimtinios garbės vyriui, per ilgus metus taip aktyviai, nuosekliai ir nuosirdžiai veikusiam tautinės srovės ir Lietuvos labui. Juozas Bachunas padėjo už suteiktą jam garbę trumpu, jam įprastu "dėkionikišku" žodžiu.

Tolimesnėje vadovaujamų organų rinkimų eigoje paaiški ir naujosios ALT S-gos valdybos sąstata, būtent, pirmininku atskirai išrinkus visuomeninių organizacijų vadovybių nari, dabartinį Chicago ALT pirmininką inž. Joną Jurkūną, ir visi kiti valdybos nariai išrenkami iš Chicago -- būtent: Danguolė Bartkuvienė, Teodoras Blinstrubas, Cesaris Modestavičius ir Mečys Šimkus.

Į kontrolės komisiją: Dr. Stepas Biežis, inž. J. Gaižutis ir Kazimieras Pocius.

Į ALT S-gos Tarybą: V. Olienė, B. Paplėnienė, J.J. Bachunas, Dr. J. Bartkus, B. Gediminas, K. S. Karpius, J. Kasmauskas, V. Rastenis, dr. P. Švarcas, J. Smetona, A.S. Trečiokas, V. Abraitis, J. Česonis, dr. B. Nemickas ir A. Senikas.

Kalbėtojų rostrume pasirodo naujasis pirmininkas inž. J. Jurkūnas. Dėkodamas už Seimo atstovų deleguotą naujajai valdybai

(Nukelta į 3 psl.)

Korp. Neo-Lithuania finis semestri pobūvyje susitiko keturi pirmininkai, iš kairės: ALTS ir Chicago Lietuvių Tarybos pirm., inž. J. Jurkūnas, Korp. Neo-Lithuania Chicago skyr. pirm., E. Kavaliūnaitė, LTA Sambūrio pirm., dr. J. Juodikis ir Korp. Neo-Lithuania vyr. vald. pirm., inž. V. Mažeika.

V.A. Račkausko nuotrauka

SEPTYNI ŠIMTMEČIAI DIEVIŠKAJAI KOMEDIJAI

Beatricė Kleizaite-Kerbelienė

Dante Alighieri, italų poetas, kurio vardas statomas greta Homero, Virgilijaus bei Šekspyro, gimė 1265 gegužės mėn. pabai-goje. Tikslī data nėra žinoma, bet poetas sakosi jog gimęs Gemini (Dvynių) zodiako ženkle -- "Io vidi il segno, che segue il Tauro" (Aš išvydau ženklą sekantį Taurą). Dantės laikais astrologija turėjo didelį vaidmenį žmogaus gyvenime ir buvo tikima, jog Gemini ženkle gimę yra apdovanoti literatūros bei meno talentu. Kilnis poetas atėjo pasaulin Italijos barbariškumo saulėlydy, šimtmetį, kuris laikomas vienu iš didžiausių krikščionijos istorijoje, bet drauge pačiu kruviniausiu italų tautos laiku. Toskanija, kurioje randasi poeto gimtasis miestas Florencija, draskė pilietiniai karai. Dėl valdymo galios tarpusavy kovoję dvi partijos -- guelfi ir ghibellini, pirmieji bažnyčios šalininkai, antrieji -- imperatoriaus. O šis, būdamas Šventosios Romos Imperijos valdovu, save laikė viršesniu už popiežių.

Dantė gimė ir buvo išaugintas guelfu ir ne kartą pasižymėjo kovose su priešiniga partija. Susikivirčius vadams, Florencijos guelfai suskilo į dvi dalis: bianchi (baltieji) ir neri (juodieji). Dante pasiliko prie juodųjų grupės, su jais dalyvavo tarybų posėdžiuose ir buvo išrinktas vienu iš 6 priorų.

Mieste prasidėjo baltųjų persekiojimas. Dante su keleta kitų žymesniųjų bianchi buvo apkaltintas išnaudojimu ir išdavyste, nubauti pinigine bauda ir dviems metams ištremti iš krašto, vėliau jų bausmė buvo pakeista į "sudeginti gyvus", jeigu bandytų sugrįžti. Manoma, kad tai įvyko, kada Dantė buvo nuvykęs pas Bonifaciją deryboms.

Taip prasidėjo poeto varginga kelionė, kartu augo neapykanta ir kartelis. Jis "lyg piligrimas, lyg elgeta" ėjo iš krašto kraštan, neradamas sau vietos. Poetas skundžiasi, lyg jis būtų "valty be burų ir be vairo", pajunta "koks sūrus duonos skonis kitų namuose ir kaip sunku kopiti svetimais laiptais". Jo klajonė po vidurinę ir šiaurės Italiją baigiasi jo mirtimi Ravenoje 1316 m., jam prieš tai paniekdiančiai atmetus florentiečių suteiktą amnestiją. Poetas, aprengtas Šv. Pranciškaus abito ir su didelėmis iškilimėmis palaidotas Ravenoj pranciškonų bažnyčioje.

Bet ir kape jam nebuvo leista ramiai ilsėtis. Florencija darė visokias pastangas, kad pergabenus poeto palaikus gimtąjį miestą, Raveniečiai nesutiko jų atiduoti ir kada iš Florencijos kilusiam popiežiui Leonui X-jam tarpininkaujant gauta teisė kars-tą pervežti giminėn, jis buvo rastas tuščias. Dantės palaikai jį saugojusių pranciškonų buvo paslėpti, kad juos išlaikius mieste, kuris suteikė prieglaudą ir globą tremtiniui poetui. Šis faktas ilgai buvo laikomas paslapy ir tik besiruošiant minėti poeto 600 metų sukaktį, išgriovus mūro sieną, rasta medinė skrynja su kadaise pranciškonų paslėptais palaikais. Ir vėl jie iškilmingai buvo palaidoti Ravenoje. Prieš šimtmečius poetui padaryta skriauda nėra atleista ir Florencijoje Dantė paruoštas sarkofagas tebestovį tuščias.

Nedaug realios šviesos tebuvo Dantės gyvenimo atvaizdavime. Jo vaikystė ir jaunystės metai buvo išgražinti romantiškai išpuoštoje fantazijoje, kuri toli gražu neatitinka tikrovės, bet derinasi su viduramžių pažintimis. Vienas pirmųjų Dantes biografų buvo Giovanni Boccaccio (Dekamerono autorius), kuris savo laiką vaizduote ir Dantes gyvenimą padarė nuostabiai romantišką, mytyklingą ir įdomų. Boccaccio nuo pat vaikystės buvo didelis Dantės gerbėjas ir iš jo aprašymų aišku, kad jis buvo pasiryžęs kuo gražiausiomis spalvomis nupiešti poeto paveikslą savo "Vita di Dante" (Dantes gyvenimas), toli nuklysdamas nuo istorinių faktų ir metodiškos įvykių raidos, kas priimtina rašant biografijas. Nežinot, kad "Dantės gyvenime" poetas yra idealizuojamas, čia galima rasti kai kuriuos daugiau išryškintus poeto charakterio bruožus negu bet kieno kito

raštuose. Jis parodo Dantės vidurinį gyvenimą, proto ir valios kovas, ieškojimą tiesos moksle ir atradimą ramybės bei poilsio begalinėje meilėje. Boccaccio yra tikras, jog Dantė pasiekęs tikrąjį dvasinės kontempliacijos stovį, kurį vien aukštai religingi tėra pasiekę. Jis nedrįsta jam priskirti nei jokios tamsesnės dėmelės, ir jeigu nenoromis tai padarytų, jis prašas Dantės atleidimo, kuris jam berašant gal "žiūrys paniekdiančių žvaigžnių iš kurio nors dangaus kampelio".

Pradžioje Dantė rašė dolce still nuovo stiliumi, niekuo nesisiskirdamas iš kitų dainuojančių apie meilę ir gražias moteris dainių. Meilė ir moteris -- du didžiausi ir nedalomai poetų įkvėpimo šaltiniai, Platoniškai, ideali, nepasiekdama meilė ir tuo pačiu nepasiekdama moteris, kuria Dante pasirinko Beatricę. Kaip tuo metu buvo priimta, poetas davė komentarus savo eilių rinkiny, ne kartą paminėdamas ir Beatricę širdį. Ties komentariai daugiau patikimi, negu vėlesniųjų laikų biografų bei Dantes kūrinių studijuojančiųjų, kur jie interpretuoja Beatricę labai įvairiai, laikydami ją simboliu teologijos, apreiškimo tikėjimo, Dievo malonės, šventosios meilės ir pan. Kai kurie jų mano, jog jinau tebuvo vien poeto vaizduotės padarinys, bet toks galvojamasis mažiausia sveiktis ir priimtinas. Savo mylimosios vardą poetas pirmą kartą pamini sonetoje Guido Cavalcanti, vėliau jis apverčia josios mirtį. Šios ir kitos Beatricės liečiančios sonetų dalys ir padėjo poeto sūnui Jacopo ir biografui Boccaccio nustatyti jos istoriškai asmenį.

Dante mylėjo ją kilniai ir šventai, bet tai nereiškia, kad visas gyvenimas tąja meile buvo užpildytas. Sakoma, jog tikrai meilei nuslėpti jis dainas kūrė ir kitoms moterims, ir iš tikrųjų, ne vienas vardas minimas poeto kūriniuose. Juos studijavę padarė ištisą sąrašą moterų, kurios minimos ar priskiriamos poeto gyvenimui. Jų vardai paimti iš sonetų, dainų, o kartais iš lakios biografų vaizduotės. Jie aiškina, stebi ir randa poeto gyvenime sūkurį pilnas idilijas, avantūras ir aistras. Čia atrandama Fioretta, Violeta, Lisetta, donna gentile, žiaurioji Pietra ir visa eilė kitų, bet už visas daugiausia apdainuota Beatricė. Kad poetas pažino namažai moterų, galima spręsti iš jo vizijos, kurioje Beatricė jam priekaištauja, kad kitoms skiriama per daug dėmesio.

Bene daugiausia svarbos Dantes gyvenime suteikė įvykis, susitikus mergaitę vardu Beatricę (italų kalboje sutrumpintai vadinama Bičė), kuriai sekant jo autobiografišku kūriniu "Vita Nuova" (Naujas gyvenimas), tebuvo 9 metai, kai pirmą kartą pamatė, maždaug metais jaunesnę už jį ir pamilo ją meile, kuri tapusi vadovaujančia žvaigžde ir inspiracija jo gyvenime. Kai kurie griežti kritikai ilgai ginčijosi, ar devynių metų vaikas yra pakankamai išsivystęs pajusti tokių stiprų dvasinį sukrėtimą, apie kurį Dantė rašo savo "Vita Nuova". Garsusis poetas T.S. Eliot, pasitaręs su vaikų psichologijos specialistais, rado, jog 9 metų vaikas yra gal net ir per daug subrędęs tokiems įspūdiams. Pagaliau, kiekvienas vyras, kuris daugiau ar mažiau prisimena savo vaikystę, gali tai patvirtinti.

Nė vienas poetas taip neišaukštino mirtingosios moters, kaip Dante Beatricę ir josios itaka neturi sau lygaus pavyzdžio. Tik po 9-rių metų jis vėl išvysta "šių nuostabių valdovė" dviejų vyresnio amžiaus Florencijos damų draugėje. Ji eidama pažvelgusi ton pusėn, kur Dante stovėjęs ir pasveikinusi taip reikšmingai, kad poetas pasijuto pakilęs aukščiau laimės ribų. Nuo to žvilgsnio jam atsiveria naujas gyvenimas.

"Vita Nuova" -- tai pirmasis Dantes veikalu, kuriame jis apdainuoja savo mylimąją. Įvadė sakoma, kad visa, ką jis pergyvenęs iki susitikimo su Beatricę tėra vien menkiesis, palyginus su tuo, ką jis žada vėliau išsakyti...

1287 m. Beatricė išteka už Simone dei Bardi, Nežinia, jos vedybos buvo tėvų numatytos ar ji

savo noru ištekęs už Simone. Kai kurie biografai tvirtina, jog Beatricė atsakiusi Dantui savąja meile ir ištekęs vien pilydydama tėvų valią, ir net josios ankstyva mirtis (1290.VI.9) priskiriama tai nelaimingai meilei. Beatricės vedybos su Bardi gal ir paveikė Dantę, bet nepakeitė jo pasigėrėjimo jaja. Tikrumoje tai visai derinasi su provansų tradicija -- mylėti iš tolo. Nėra jokios abejonės, kad jos mirtis poeto gyvenime buvo kritiškas momentas. Dantė pasidavęs liūdesiui ir geduliui, savo jaurioje sieloje labai išgyveno mylimosios mirtį. Kai kas iš ankstyvesniųjų komentatorių sako, jog po Beatricės mirties poetui pasaulis tapęs tuščias ir Dante nusprendęs atsižadėti jo, įstodamas į Šv. Pranciškaus mažųjų brolių ordiną, atlikęs noviciatą, bet prieš padarant įžadus, iš ordino išstojęs. Tuo galima patikėti, turint mintį jo neramų ir sudrumstą dvasinį stovį. Kiti biografai teigia, jog tai įvykę pirmaisiais jaunystės metais, kai jis tėvų valia buvo išsiųstas vienuolynan, gi remiantis paties Dantės užsiminimu apie paklydimą gyvenimo vidurkelyje, atrodo, jog jaunasis Dantė gyvenęs linksmai ir nerūpestingą gyvenimą, ir tik po Beatricės mirties paguodos beiš-

DANTE (Rafaelio "Disputa" detalė, Vatikano muz.)

kodamas, nukrypęs į filosofijos bei teologijos studijas.

Dantė atvirai prisipažįsta nepagudžiamai verkęs mylimosios, jis nesigėdina rašyti, kad verkęs jos nesiliaujančiomis ašaromis, kol akys pradėdavo degti iš skausmo. Pasilėpęs savo kambario vienvatvį apgaili Beatricės mirtį, liūdi ir kuria. Jis jaučiasi čia vienas, niekieno nematomas savo buveinės vienvatėje, nepagalvodamas, kad kiekvienas kambarys turi bent vieną langą ir iš poeto lango žvilgsnis veda į kaimynystę gyvenančio žy-maus florentiečio Donati namus. Trys metai praėjo nuo Beatricės mirties, bet Dante dar vis tebe liūdi, užsidaro savo kambarį, kad paslėpus savo skausmą nuo svetimų akių, bet per kaimyninius langus "užjaučiantis ir pilnas paguodos žvilgsnis" seka jį, ir vieną dieną Dante pakėlęs akis pamato "una gentile donna, giovane e bella molto" (kilnią damą, jauną ir labai gražią) su pasigailėjimu žiūrinčią į jį, ir poetui atrodė, jog "visas skausmas joje išsakytas". Josios vardas ne tiek įspūdingas, kaip Beatricė (Palaima), nepasiekiamas ir dangiškas, šioji nešioja vardą to kas žemėje randama brangiausia ir labiausia žėrinčio, ji vadinais Gemma (Žranganybė). Tai jau nebe vardas, siejamas su dangaus palaima, bet grynai žemiškas, Boccaccio sako, jog Dantė savo draugų bei giminių buvo prikalbėtas

vesti Gemmą, kad jį išblaškūs nuo skaudaus pergyvenimo netekus Beatricės, bet Dantės kūriniui visai ką kita sako, nes jis jau dažniau pradeda matyti šią "Pietosa donna" ir pajunta jog jinau mylinti jį.

Vedybos Dantė gal atnešė kiek ramybės, bet sprendžiam biografais, jos nebuvo laimingos. Boccaccio prisipažįsta nedaug žinąs apie Gemmos ypatybes, vien tik tai, kad Dantė ištremtas iš krašto, daugiau savo žmonos nematė ir nenorėjo jos matyti. Kai kurie biografai ją lygina su Socrato žmona Ksantipe, kiti teigia jog ji buvusi gera ir motiniška, tik Beatricės prisiminimas neleides poetui pamilti kitos moters. Tačiau niekam nekilo abejonė dėl Dantės santykių su vaikais. Sūnus Jacopo ir Pietro pasekė tėvą ištėriman, gi paskutines savo gyvenimo dienas Dantė praleidęs dukters Beatricės globoje, kuri tapusi vienuole St. Stefano degli Olivi vienuolyne, Ravenoje, bet Gemma daugiau nebeminama. "Vita Nuova" užbaigiama poeto pasakojimu, kad vienoje vizijoje vėl jam pasirodė Beatricė, kaip kadaise vaikystės metais ją matęs, sukeldama jame atgailos jausmą ir jis grįžta prie Palaimą teikiančios. Paskutinėje vizijoje jis regi "nepaprastus dalykus ir nusprendžia nieko daugiau ne-

semdamasis sau medžiagą iš gausių legendų apie keliones į pragarą ir dangų, suteikdamas joms naują formą ir draugėn įjungdamas savo tautos istoriją su partijų kivrčiais, popiežių politika, žiauriais papročiais, bei panaudodamas įgautas mokslo ir teologijos žinias.

Dieviškoji Komediija interpretuojama labai įvairiai. Priklauso nuo to, kaip suprantami ir aiškiami jos veikėjai bei alegorijos. Poema parašyta terza rima (tercijomis), padalinta į 3 dalis (Pragarą, Skaistyklą ir Rojų) ir kiekviena turinti po 33 giesmes, neskaityant pirmosios įvadinės. (Dantė ypatingai reikšmingas skaičius 3 bei jo variacijos, pav. Beatricę jis būtinai sieja su 9-ju). Labai prasmingai prasideda jau pirmoji Dievoškosios Komedijos strofa: Nel mezzo del camin di

Pro mane einama į sielvarto miestą

Pro mane einama į amžiną skausmą

Pro mane einama į prarastų žmonių tarpą.

Teisingumas paskatino mano iškilų kūrėją:

Sukūrė mane dieviškoji Jėga

Aukščiausioji Išmintis ir Pirmoji Meilė

Prieš mane nebuvo nieko sutverta

Kas neamžina, ir aš amžiams išliksiu

Palikde bet kokią viltį čia įeinantieji.

Tuoju už vartų jie randa savymyles sielas, kurios ir čia vienos kitų neapkęsdamos glūdi užsislendę savo egoizme. Jas palikus ir persikėlus per Styx upe, keliauninkai įeina į beskausmę beviltiškojo pragaro dalį. Tai Virgilijaus buveinė, kur gyvena drauge su kitais dorais pagonimis, mirusiais dar prieš Kristui užgimstant, todėl ir ši vieta beskausmė, nes jų gyvenimai buvo beviltiški -- nes tikėjimo nepažino. Perėjus šią ribą mūsų piligrimų kelionė jau ramybės nėra. Pirmiausia juos užklumpa baisi audra, po jos jie leidžiasi gilyn į pragarą, nuo agonijos prie agonijos, vis gilyn į gilyn, pakelėj atlasdami daugelį žymių ir pragarėsiusių žmonių: popiežiai, karaliai, poetai ir kariai, Florencijos įvairaus rango piliečiai, visi jie kenčia už savo nuodėmes. Čia ir visi Dantės žemiškieji priešai patalpinai. Juo gilyn pragaran juo nusidėjėliai didesni ir jų bausmės sunkesnės. Pačiame pragaro dugne, išalus ligi pusės lede, jie pamato skausmo karalių valdovą, sukeliantį neapsakomą baimę ir pasibaurėjimą. Luciferio "tobulas grožis" už maištą prieš Tvėrėją yra pavirtęs šiurpulingai biuriu.

Velykų rytą Dantė palieka pragarą ir Virgilijaus vedamas keliauja skaistyklos kalnan. Čia jau riboto skausmo ir vilties karalystė. Ir vėl visa eilė epizodų žavi mus, sekančius piligrimų kelią, per staigius pakilimus, per 7 terasas, simbolizuojančias 7 did žiasias nuodėmes, iki kalno

viršūnės, kol jie pasiekia žemiškąjį rojų. Čia peržengus ugninę sieną, Dantė sutinkamas savo mylimosios Beatricės ir jos globoje vedamas į rojus kalną, suskirstytą į 7 sferas (sekant Ptolomėjų) valdomas 7 planetų, už kurių Empireu -- Dievo Sostas. Kiekvienoje rojus dalyje jie sutinka džiūgančias sielas, kurios su džiaugsmu dalinasi su Dante savo pergyvenimais, padeda išspręsti jį slėgusias abejones, nušviesdamos nežinios tamsą. Beatricė, atvedusi jį palaimon, pranyksta Dievo meilėje. Čia ir poeto meilė pasiekia aukščiausiąjį laipsnį, jos žemiškoji dalis suveda "palaimintų akių šviesoje". Dantė dar iš tolo pamato Beatricę, kuri iš aukštumos "pažvelgė į mane šypsodamasi, paskui nusigrįžo į Amžinąją Versmę". ("... sorrise e riguardommi; poi si torno all'Eterna Fontana")

Dante savo pažadą ištesėjo išsakydamas "tai, ko niekas nebuvo pasakęs nei apie vieną moterį." Poetui Beatricė buvo vien svajonė ir ilgesys, "kuri šypsodamasi ir nepalikdama pėdsakų nukeliaivo per žemę". Ji jam buvo tikrai Palaimą Teikianti, per meilę jai, poetas pats išaugo, jos prisiminimas vėl jį gražino tikrąjį kaln. Ji jam buvo vadovė iš nuodėmingo žemės miško tamsos į Amžinąją Dievo meilės laimę į nesibaigiantį sielos gyvenimą. Ir šiandien, nežiūrint naikinančių laiko rankų, Dieviškoji Vizija tebėra gyva.

PELNYKITE DIVIDENTUS KETVIRČIAIS VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

4½% DIVIDENTAI IŠSIUNČIAMIS PASTU KETVIRČIAIS... INVESTMENT SĄSKAITOMS.

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1417 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: Area Code 312; 242-4395;

Suburban Phone: 656-6330.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IV-JI TARYBA

SUSIRINKUSI II-SIOS SESIJOS POSĖDŽIAMS
1965 m. gegužės mėn. 22-23 d.d.

VALLEY FORGE SALEJE, BENJAMIN FRANKLIN
VIESBUTYJE, PHILADELPHIJOJE, PA.,
P A R E I Š K I A :

Mes tvirtai tikime,

jog Lietuva ir lietuvių tauta, dėl Sovietų Sąjungos okupacijos, kolonizacijos ir komunistinio genocido šiuo metu pergyvenanti, kai kam kartais beviltiškai atrodančias lietuviškojo Valley Forge dienas, atgaus savo daugiau kaip septynių šimtmečių valstybinių gyvenimų įteisingą nepriklausomybę ir laisvę.

Mes protestuojame

prieš Lietuvoje tebesitęsiančią Sovietų Sąjungos okupaciją, kuri prasidėjo 1940 m. birželio mėn. 15 d. Sovietų ginkluota agresija, sulaužiusia tarptautinę teisę ir iškilmingas tarpusavio sutartis.

Mes šaukiame,

susirinkę Laisvės Varpo ir Konstitucijos Salės pakuose, į laisvąjį pasaulį, prašydami Sovietų okupaciją Lietuvoje sustabdyti ir

Reikalaujame, kad SSR

- išvestų savo kariuomenę, policiją, kolonistus ir visus valdininkus iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos,
- grąžintų į namus visus Baltijos kraštų išvežtuosius Sibiran, į Sovietų Sąjungos kalėjimus ir koncentracijos stovyklas, tuo būdu sudarant sąlygas lietuvių tautai savo likimą spręsti laisvais rinkimais.

Mes tvirtiname

laisvojo pasaulio žmonėms vertinantiems taiką, jog taikos negali būti, kai pusė pasaulio gyvena vergijoje; jog istorija yra įrodžiusi, kad pastovi taika yra negalima, kai tautų likimas sprendžiamas tironų, o ne laisvų žmonių.

Mes perduodame

už geležinės uždangos pavergtųjų, įkalintųjų, ištremtųjų ir nukankintųjų lietuvių išpėjimą laisviesiems: "Kas jūs esate, mes buvome; kas mes esame, jūs galite būti!"

Mes šaukiame

į kiekvieną laisvę mylintį amerikietį, kurį su Sovietų pavergtąja lietuvių tauta riša kraujo ar tik sąžinės ryšys, būti nenuilstančiai Lietuvos laisvės šaukliu.

Mes visi esame pavergtųjų brolių laisvės šauksmo aidas. Nuo kiekvieno mūsų priklausys, kaip garsiai ir plačiai laisvės šauksmas aidės pasaulyje.

Vytautas Volertas.
Pirmininkas

Dr. Elena Armanienė,
Sekretorė

"MES VISI KVAILI"

-- prašosi išvada iš B. K. Naujoko "Diena iš dienos" užrašų š.m. birželio 7 d. Dirvoje. Labai gali būti, tačiau norėjusi geresnių įrodymų. Pastebėjęs, kad stovime pačioje tolimiausioje 'galiorioje', iš kur net per žiūrėjimą vargiai teįmanoma nužinoti, kokios kurių lošėjų kortos, B.K. Naujokas jau konkrečiai teigia: "kodėl mes autoritetai mokytį Amerikos prezidentą, kur ir kiek bombų mesti ar nemesti Vietname?" Iš to seka, kad jaunimo demonstracija, kuria buvo pareikštas pritarimas prezidento kiek griežtesnei linijai Vietname buvo nei šis nei tas:

"Už kurį naudingumą tas pagyrimas? Už naudingumą Amerikos, ar už naudingumą Lietuvos interesams".

Pagaliau B.K. Naujokas, save skaitydamas išimtimi iš bendros taisyklės, staiga žinovo tonu prabilo: "Tuo tarpu dalykai rieda taip, kad juo daugiau dėmesio Vietname, juo mažiau jo Pabaltijo link".

Vytautas Meškauskas

Grupė svečių ALTS Bankete New Yorke.

V. Gruzdzio nuotrauka

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimo eiga

/Atkelta iš 1 psl./

pasitikėjimą, jis pabrėžė, kad Sąjungos ir jos spaudos stiprinimo darbas yra pats svarbiausias, šalia kitų, jo pagrindinėje kalboje nurodytų, darbų.

Kad visus užsibrėžtus darbus įvykdžius, jaunimo klausimas darosi kardinalinis. "Ne visi ir ne visuomet mes jaunimą tinkamai suprantam ir įvertinam", kalbėjo p-kas. "O jo tarpe yra daug sugebančių ir pribrendusių visuomeniniam darbui".

Spaudos klausimams išspręsti, jo manymu, negana tik pageidavimų ir reikalavimų, o reikia visų talkos, kurią privalėsime visi žymiai pagyventi. Ir Dirva tvirtina, kad visi S-gos nariai prie to darbo aktyviau prisidės. Talkos ir nuolatinio pasitikėjimo bus reikalinga S-gos valdyba ir jos talkoje dirbantieji.

Seimo vardu prezidento pirmininkas išreiškė padėką buvusiai valdybai už atliktus darbus, o taip pat jos pirm. Vytautui Abraitiui už puikų lietuvių reprezentavimą ir tinkamą Lietuvos klausimo iškėlimą Respublikonų partijoje.

Rezoliucijų komisijos vardu Stasys Santvaras perskaitė visą eilę trumpai ir sklandžiai užfiksuotų S-gos veiklos momentų, kurie buvo verti Seimo atstovų dėmesio ir užtarnautos padėkos. Rezoliucijų forma buvo užgirti

ne tik S-gos veikėjų, bet ir kitų organizacijų žmonės, savo veikla iškėlę Lietuvos reikalus ir pasidarbavę bendriems lietuvių tautos ir kultūros reikalams.

ALT S-ga ryžosi remti ir jungtis į bendrą darbą tiek kultūrinuose tiek politiniuose baruose su draugiškom organizacijom.

Lietuvių tautą sveikina, kviečiant nepalūžti kovoję už savąją laisvę ir kultūrą.

Seimas taip pat pritarė JAV prezidento L.B. Johnsono griežtai politikai Vietname ir Dominikų Respublikoje.

Tai bendros mintys rezoliucijų komisijos siūlymų ir darbo, kurios savo galutiname apibendrinime, tikimės, dar pasirodys kiek vėliau.

Vytautas Abraitis, iškilmingai perduodamas naujam pirmininkui inž. J. Jurkunui S-gos įstatų originalą ir antspaudą, dar sykį padėkojo Seimo dalyviams už darnų ir vaisingą darbą. Pirm. inž. J. Jurkūnas kvietė visus į bendrą darbą Lietuvos ir ALT Sąjungos labui.

Seimas buvo baigtas visų sugiedotu Lietuvos Himnu.

Po trumpos pertraukos buvo pradėtas Vilties draugijos narių susirinkimas.

Tokį bendrą ALT S-gos Seimo vaizdą patiekdami savo skaitytojams, tikimės būsimame bent da-

linai atlikę pareigą, kurį nesibaigia Seimo posėdžiais. Seime išryškėjo bendros ALT S-gos darbo gairės. Jų detalizavimas ir vykdymas priklauso ateičiai. Apie S-gos darbus informuoti yra Dirvos nuolatinė ir pastovi, kartu ir maloni pareiga.

Tikimės, kad Seimo aprašymas primins jo dalyviams ir tiems, kurie domisi Sąjungos darbais, kartu tiems S-gos nariams, kurie negalėjo Seime dalyvauti, kad iškeltieji klausimai, nutarimai ir įsipareigojimai neliko tarp viešbučio sienų. Visa tai, po trumpo poilsio, pasklis skyriuose, pasklis tose organizacijose, kuriose Sąjungos nariai veikia ir auksa savo jėgas ir sugebėjimus.

Vieningo darbo ir įsipareigojimų supratimo dvasia išvykę į savo veiklos vietas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos nariai nauja energija ir ryžtu stovės prie didžiąją talką Lietuvai, mūsų Tėvynei.

DONIUS REMYS.

TEVYNEI

Tėvyne,
man neužtenka vien žinot,
kad tu kažkur esi
paskendus išretėjusios miškuos,
išraižyta upelių srovėmis
ir bundanti iš ryto
nutilusių bažnyčių bokštais.

Man negana užmerkt akis,
klajoti
senai senai išmindžiotais
takais
ir jausti baisų laiko tarpą
tarp buvusio — tada,
ir verkiančio — dabar.
Man negana klajoti gatvėm,
žiūrėti į žvaigždes,
kurios ir man ir tau
taip nuostabiai vienodai
šviečia.

Aš negaliu kalbėti apie tave,
kaip apie daiktą esantį
kažkur tolybėj
ir negaliu sakyti kalbų ugningų,
ir vėlei atsigulti ramus,
nes tu man meilė
mano brolių.
tu — skausmas išgyventas
miškuose,
ir kraujas, išsiliejęs tavo žemėje. —
man šventas.
Ir gal dėl to, nešiodamas tave savo
širdyje,
aš noriu būti susikaupęs
ir tylus.

Tėvyne,
jeigu likimo lemta man
palikti amžiais tolimoje
žemėje
ir niekada nejaust po kojomis
tavęs,
aš būsiu tavo mažas kraujo
lašas.
išdžiūvęs ilgesio
laukuos.

LIETUVOS PASIUNTI- NYBĖ WASHINGTONE

IVAIRIOS ŽINIOS

Š. m. geg. 25 d. įvyko Pa-baltijo Diplomatinį Atsto-vų JAV pasitarimas New Yorke.

Lietuvos atstovas ir po-nia O. Kajeckienė pastaruo-ju laiku dalyvavo Kinijos ir Sudano Ambasadorių pri-ėmimuose.

Jie taip pat dalyvavo p. p. Peter Knowles iš Riggs Bank priėmimo svečių iš užsienio garbei.

Ponia O. Kajeckienė da-lyvavo ponios Erskine (ge-nerolo Erskine žmonos) su-ruoštaime priėmimo žurna-listės McNair garbei.

Gegužės 20 d. Lietuvos atstovas ir ponia O. Kajeckienė, Baltimorės Prekybos Rūmų kvietimu, dalyvavo Baltimorės Uosto iškiloje dalyvaujant Marylando valstijos kongresmanams Fal-lon ir Garmatz.

Gegužės 29 d. p.p. Ka-jeckai dalyvavo vėlonies prezidento John F. Kennedvy gimtadienio proga pa-maldose. Kolumbo Vyčių kvietimu, Nekalto Prasidė-jimo šventovėje.

Jie taip pat dalyvavo pri-ėmimuose Senato kapeliono ir ponios Frederick Brown Harris bei Amerikanizacijos Mokyklos ilgametės mo-kytojos ir jos vyro — p.p. Griffin — garbei.

Birželio 7 d. Lietuvos at-stovas J. Kaieckas dalyva-vo International Evening, kur kalbėjo Arthur M. Schlesinger. Jr., specialus buv. prezidento John F. Kennedy asistentas, bei jo garbei priėmimo.

Dainininkė Vanda Stankienė dainuoja ALTS Seimo bankete.
V. Gruzdzio nuotrauka

Lietuvių Komiteto Pasaulinei Parodai New Yorke spaudos kon-ferencija. Iš kairės Komiteto pirm. A. Vakselis informuoja spaudos atstovus -- A.S. Trečiokas, Dirvos atst., Tėv. K. Bučmys, OFM -- Darbininko ir S. Dzikas -- Draugo. Vyt. Maželio nuotrauka

ČIA ILSISI RAMYBĖJE PIRMASIS ŽEMAIČIŲ ŽEMĖS PARTIZANAS

Tai atsitiko 1941 m. birželio mėnesyje.

Staiga visa šventoji Žemaičių Žemė paskendo ugnyje. Vieną sekmadienio Viešpaties rytą nuo švinių drebėjo visa toji žemė. Ir dėl ko drebėjo, nedaug jos žmonėlių tesuprato. Tokia jau buvo dangaus valia, kad žemė sudrebėjo... Pagal knygąs peldikšas, šitoji šventa ir rami žemė turėjo sudrebėti tik prieš Paskutinįjį Teismą, kada ateis teisti gyvuosius ir mirusius...

Ir tą birželio skaisių vakarą, kaip ir visada, leidosi saulė tiesiai per Narvydžių kalnelį į baltai mėlynas Baltijos jūros bangas. O Narvydžių kalnelyje buvo senos, senos žemaičių kapinės, išrisal aptvertos neregėto sturumo akmeniniu mūru ir vadinosi Narvydžių kapais. Pačiausios kapinių viduryje rymojo ne išpasakytai sena koplyčia medinė, pati visa ir stogu apkerpėjusi žaliomis kerpėmis. O aplink ją iš visų pusių sausame, puriame, gelsvame smėlyje amžinai užmigę ilsėjosi nesuskaitomos daugybės garbingų žemaičių. Ir niekas niekada negalėjo pasakyti, kuris pirmasis žemaitis ramiai atsigulė šitame kalnelyje, kas pastatė senąją koplyčią ir kas Narvydžius aptvėrė tokiu baltu akmeniniu mūru, pro kurį nė patys gudriausi velniai pralysti nesugebėjo...

Pakapinė Monika skubėjo į kapinių senosios koplyčios bokštą skambinti varpu Aniolas Dievo. Taip ji kas vakarą skambino jau septyniolika metų. Nuo pat jaunystės, kai šioje pakapėje liko vieniša našlaitė šiaudinėje koplyčioje, kurioje trobelėje. Dabar jos kruvinai suskurdėjusios basos kojos kluvo nemaloningai už švelnaus, puraus gelsvo smėlio. Ji nesuprato, kodėl dabar taip sunku darėsi eiti. Rodos, sūbavo visos kapinės...

-- Monika, krisk prie žemės... slink pas mus į duobę... Šaukė

kiti pakapinėjai iš gelsvo smėlio duobių, kuriuose jie per žiemą laikydavo supylę bulveles. -- Monika, krisk prie žemės... Juk matai, kad šauda kaip iš peklos... Krisk prie žemės.

Bet Monika tik klaidomis akimis žvalgėsi aplink. Jinesuprato kas čia dabar darosi? Ji buvo aukštai ugnimi sproginė, o kai buvo tyliai, matyti, talkomi koplyčios senąjį bokštą, sprogo netoli jos ir ugnis apakino ją, ir iš aukštybių byrantys smėlio debesys priglūšino, tada ji krito prie žemės. Ji vėl kėlėsi, kai sviediniai ugnimi sproginė, o kai buvo tylu -- ji krito prie žemės... Jai buvo vistiek. Pagaliau ji vėl pakilo ir greit spruko pro geležinius kapinių vartus, ant kurių juodi žigūniniai aniolai ilgais trimtais rūšiais šaukė mirusiuosius į Paskutinį Teismą. Dar suklupo ant didelio apvalaus girnų akmenų, kurs buvo slenkščiu prie koplyčios durų ir dingo viduje...

-- Cingu, cingu -- cingu - lingu... -- suskambėjo skardus varpas mediniame koplyčios bokšte. Ir atrodė, kad niekada Monika taip stipriai netraukė senosios varpo virvės, per daugelį metų pajudusios nuo jos žeminių rankų, kaip ši saulėlydį... Tokį keistai kruviną, kad ir pati skaisčioji saulė virš Baltijos bangų, rodos buvo kiurai kranu aptaškinta...

Kai buvo ramūs ir tykūs saulėlydžiai, vos Monikos varpui tik suskambino Aniolas Dievo, visuose Narvydžių slėniuose ir paupiuose pasigirdavo piemenėlių triūbų ir triūbelių liūliavimai ir bandos ilgesingas mairėjimas. Tai buvo ženklas, kad jau laikas bandą ginti namo. Bet ši saulėlydį jokie piemenėliai nerulavo. Jų vietoje gaudė patrankos ir kažkur Latvijos pusėje kaleno kulkosvaizdžiai, it kokie gandrai, saulėlydžiais parskridę į savo nematomus lizdus.

Pagaliau pavargo patrankos ir kulkosvaizdžiai. Pasidarė tylu, kaip ir visada būna Narvydžių kalnelio kapinėse. Tik Monikos varpas nenustojo gaudęs Aniolas Dievo. Keistas buvo tas varpas. Begalo garsingas. Nedidelis, bet tyliais saulėlydžiais jo aidas girdėjosi nuo Narvydžių Kalnelio dvilinką vorstų į visas puses. O ši vakarą jo gaudingas balsas girdėjosi, rodos, visame sviete... Seni žmonės nuo seno pasakojo, kad tas varpas esąs nuilietas iš aukso ir sidabro. Švedmečiu, kada žuvėdai begėdiškai voliojosi žemaičių žemėje, pakapėje gyvenę zokaninkai savo auksą ir sidabrą paslėpę suliedami į varpą. O vienok, nedorėliai žuvėdai visus zokaninkus išniovė...

Krauju nudažyta saulė tą vakarą, rodos, ilgiau pakibo virš mėlynųjų Kuršo šilų, it norėdama graudingai atsivežėti ant šio mendo svieto nedorybių ir piktų maraščių. O Monikos varpas vis dar graudingai šaukė Aniolą Dievo. Staiga lyg iš žemės išnirio du lėktuvai ir baisiai kaukdami praskrido virš Narvydžių koplyčios bokštų. Nė iš tolo tame kaukime nebesigirdėjo pakapinėjos Monikos varpo gaudesio. Tik už kokio kilometro nuo Narvydžių, Bartuvos paupyje, lėktuvai nusileido visai žemai ir kažką spindintį numetė. Ten, paskutiniame saulėlydyje, laidojimo komanda laidojo mūšyje žuvusiuosius...

Ir kada patrankos ir kulkosvaizdžiai su visais savo alais ir visais savo nedorais daiktais ir dalykais nubruzdėjo tolyn į rytus, visas svietas bėgo veizėti, ką tenai tame kruviname saulėlydyje pakavėjo? Pačioje Bartuvos pakrantėje, ant gražaus kalnelio rado tryliką medinių kryžių. Dar naujų. Jie buvo sukastį pusrasti. Ant dvilikos kryžių buvo užmauti vokiečių kareivių šalmai, o

ant tryliktojo kryžiaus, kuris buvo pačiame pusrutuly vidury -- kabojo Lietuvos kariuomenės šalmas. Iš vienos šalmo pusės buvo prakirsta didoka skylė, o kita šalmo pusė buvo visai sudrasakytą. Ant dvilikos medinių kryžių buvo išdeginti vokiški žrašai, o ant tryliktojo kryžiaus buvo išdeginatas toks lietuviškas žrašas: "Čia ilsisi ramybėje pirmasis žemaičių žemės partizanas Palangos grafas Kazimieras Tiškevičius. Žuvo gindamas savo Tėvynę 1941. VI. 24".

Jo žuvimo istorija gana tragiška. Pirmosiomis mūšio dienomis grafas Kazimieras Tiškevičius su dviem kitais partizaniais atėmė iš bolševikų sunkvežimį ir juo gabeno sužeistus draugus Skuodo link. Vokiečiai, pamatę pagal geležinkelį krypuojant rusišką sunkvežimį, nieko nelaukę atidarė į jį ugnį iš prieštankinio pabūdo. Sunkvežimis subyrėjo, gyvieji ir sužeistieji partizaniai žuvo...

Šio partizano kapas skendo gelese. Saulėlydžiais ten nešė geleis ir pynė vainikus lietuvaitės ir latvaitės, nes kapas buvo ant Lietuvos-Latvijos sienos.

Alf.V-nas

Lietuvos Pasiuntinių bėse globojamos lietuvišku kaimo vestuvių lėlės šia savaitę skolinamos išstatyti Better Living Center pavilione, Pasaulinėje Mugėje New Yorke.

PARTIZANO PRIESAUKA

Žavinga birželio naktis tiesė savo tamsos skraistę per Vilniaus miestą. Sidabrinis mėnulio kamuolys, išnėjęs iš Panerių miško, rėtos kalvelių viršūnėmis ir pasiekęs Trijų Kryžių kalną, prigludė savo veidą prie balto granito kryžiaus. Ir čia, mesdamas savo šaltą žvilgsnį į Gedimino kalną ir Katedros aikštę klausėsi Vilnelės žiurkėnų.

O ši, it sidabro juostelė, apipynusi kalno papėdę, savo šnėrėjimu pasakojo senajai piliai nustabią pasaką apie praėjusius didybės laikus. Ir tik amžinai Nemuno pasiūgius Neries srovė, neramiai verpetuodama, skubino vakarų link.

Iš apipintų žydinčiais krūmais Vilnelės šlaitų sklido paukščių melodija, virpindama gūdžią vidurnakčio tylą.

Šventaragio slėnio tylą netikėtai sudrumstė nežinomo keleivio atsiradimas. Niekieno nepastebėtas, jaunas augalotas vyras, pasidėjęs ant pakrantės akmenų savo šautuvą ir kelionės maišelį, skaidriu Vilnelės vandeniu prausė savo prakaitu apreklusį veidą. Šio nuostabaus keleivio atsiradimą slėnyje galėjo pastebėti tik pats mėnulius.

Apsiprausęs ir susitvarkęs sudėvėtą karišką rūbą, atsėdėjo ant pakrantės akmenų ir, atsisėmęs į šautuvą, įsmeigė savo žvilgsnį į Gedimino kalną.

Po trumpo susikaupimo valandėlės jaunuolis energingai pakilo ir, tarsi pagautas paslaptinės jėgos, ištiesė savo rankas į kalno grūtvėsius, tyliai tardamas.

-- Aš atvykau vienas iš tūkstančių tų, kurie dabar narsiai gina tavo kunigaikščių žemę nuo skaitlingų raudonųjų priešų gaujų. Tačiau nesuskaitomais ir nepažymėtais kapais jau pergautais nusagstyti mano tėvų šalies žalieji miškai ir rytus vedantys keliai. Vylingas priešas pasikinkęs tavo sūnus - išdavikus, neša mums mirtį iš pasalių ir retina mūsų eiles.

-- Tu, amžina mano protėvių sostinė, tik tavyje glūdi garbingos mano tėvų žemės paslėpta gyvybė ir tautinė galia! Šią lemtingą birželio naktį, kada šimtai ir tūkstančiai mano brolių ir sesių tapo atplėšti nuo gimtųjų namų ir išvežti nežinomam likimui ir kančioms į šaltąjį Sibirą, aš kreipiuosi į Tave, ieškodamas dvasinės atramos. Nes tik tavo senovės didybėje rusanantis Lietuvos genijus gali duoti atsakymą dėl tolimesnės mūsų kovos prasmės ir atgalvinti silpnastėjančias jėgas.

Sužadintas savo žodžių, gūdžiai skambančių nakties tylumoje, ir, matyt, kamuojamas di-

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelį metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausūs aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK 3, N. Y. — 39 — 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 — 108 W. 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-6808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway AN 8-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Ill. 60622 — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Ill. 60608 — 3212 So. Halsted St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44113 — 964 Literary Rd. TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W.

Tel. GL 8-2256

- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau GL 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 290 Franklin Avenue.

Tel. 233-8030, 246-0215

- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.

Tel. AN 1-2994

- LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street PO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-8387
- PHILADELPHIA 22, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter St. FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2781

Federalinės Vokietijos provincijų Pabėgėlių ministerijos pareigūnai tarp Vasario 16 Gimnazijos Schwetach nuotrauka mergaičių.

SVEČIAI VASARIO 16 GIMNAZIOJE

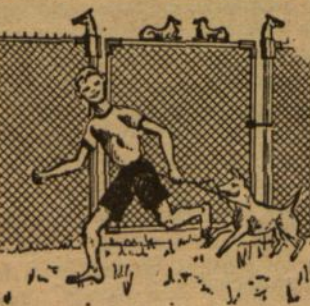
Gegužės 21 d. Vasario 16 Gimnaziją aplankė visos Federalinės Vokietijos provincijų Pabėgėlių ministerijų pareigūnai, kurie buvo suvažiuavę į Mannheimą konferencijon. Garbingieji svečiai domėjosi lietuvių gimnazijos istorija, jos dabartinę būklę, apžiūrėjo naujuosius namus ir senąją pilį ir grožėjosi lietuvių tautiniais šokiais, kuriuos buvo iš anksto užsisakę. Svečius lydėjusieji žurnalistai, aprašydami šį vizitą, ypač išskėlė lietuvių tautinių šokių aukštą meninį lygį. Lokpertheimer Zeitung: pav. skaitome sekantį eilutės: "Šiuo metu Vokietijoje yra lietuvių, latvių ir vengrų gimnazijos. Tose mokyklose, kurios finansuojamos Federalinės vyriausybės, kraštų vyriausybės ir pačių tautinių bendruomenių, yra puoselėjama tėvynės kalba, papročiai ir tradicijos. Tuo sve-

čiai galėjo įsitikinti, lankydamiesi Huettenfelde. Mokytojos E. Tamošaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė sužavėjo tautiniais šokiais, kurie suteikė gilią įžvalgą į krašto folklorą. Mokinės ir mokiniai sugeba ne tik išpūdinėti šokti, bet jie gyvai atvaizduoja šokio turinį. Jų laikysena yra grakšti, muzikali, plastiška ir kupina užsidegimo. Ar tai būtų Jonkelis, ar Blezingėlė, ar Rugučiai, ar Džigūnas, visur pastebima su koku atsidavimu jaunieji lietuviai kultivuoja savo tėvynės šokius.

Šioji tautinių šokių grupė, pasipuošusi pačių mergaičių išsiuvinėtais kostiumais, yra ar ne pati geriausia grupė iš viso". (Nr. 120 25 geg. 1965).

Galiausiai svečiai Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos mokytojų kambaryje dar virš dviejų valandų tęsė savo darbo posėdį.

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS ĮRENGTI TVORAS JŪSŲ NAMŲ PUOŠNUMUI IR SĖLOS SAUGUMUI.

Įrengiame tvoras, durilangus, stogelius, tureklus ir kitus įvairaus metalo, plastikos ir stiklo gaminius jūsų pagerinimui ir papuošimui.

KOSTAS BUTKUS

Telefonai: CHICAGO

Ludlow 5-6291,

bet kuriuo laiku.

Prospect 8-2781

rytais ir vakarais.

8591 LS lietuvių kuopa Schwetzingene birželio 4 d. minėjo savo veiklos 16 metų sukaktį, visiems kuopos nariams ta proga susirinkus bendroms vaišėms. Šalia savo atsidavimo darbui JAV kariuomenės žinioje, kuopos nariai aktyviai dalyvauja visuomeniniame lietuvių gyvenime Vokietijoje. Jos vadas kap. J.K. Valiūnas yra daug metų PLB Vokietijos Krašto Tarybos ir Valdybos narys, o nuo š.m. birželio 1 d. Valdybos pirmininkas. Būrio vadas lt. K. Ben-doraitis yra Kontrolės Komisijos narys.

Balandžio 9 d. kuopoje lankėsi J.E. Vyskupas Pranas Brazys. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi kapelionas kun. Br. Liubinas, kuopos vadas kap. J.K. Valiūnas, J.E. vysk. Pr. Brazys ir Vokietijos L.K. Sielovados direktorius tėvas Alf. Bernatonis.

I Š V L I K O V E I K L O S

Birželio 4 d. posėdžiavo VLIKo TARYBA. Posėdy dalyvavo: St. Lušys, J. Audėnas, V. Sidzikauskas, prel. J. Balkūnas, J. Maurukas, J. Stiklorius, K. Bielinis, B. Bieliukas, A. Ošlapas, K. Siliūnas, K. Kudžma, J. Pažemėnas, A. Vedeckas, A. Skėrys, J. Puzinas, K. J. Čeginskas, A. Budreckis, V. Banelis, V. Vaitiekūnas ir B. Nemickas.

Vliko Valdybos pirm. V. Sidzikauskas plačiai supažindino su bėgamojo meto tarptautinės politikos raida ir Vliko Valdybos atliktais darbais. Jis daugiau sustojo ties laisvųjų lietuvių, latvių ir estų šiemet sustiprintai pradėtą vesti kovą dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo. Tęsiąnt tą kovą per 25 metus reikia atnaujinti ir savo jėgas ir tai kovai vesti priemonės.

Lietuvių veiksniai: Vlikas, diplomatai, ALT ir PLB jau š. m. sausio mėn. įvykusioje Chicagos konferencijoje nusistatė bendrąsias veikimo gaires, o balandžio mėn. jų pačių veiksmų konferencijoje Washingtono jau buvo parinktos ir pačios veikimo priemonės.

Jau yra paskelbtas MANIFESTAS, kuriuo į Pabaltijo valstybių okupacinę padėtį kreipiamas viso laisvojo pasaulio dėmesys. Jis skelbiamas lietuvių, latvių, estų, anglų, arabų, prancūzų, vokiečių, italų, ispanų ir portugalų kalbomis. Šiuo dokumentu bus pasiekti viso laisvojo pasaulio kampečiai, jį gaus pažinti ir komunistiniai kraštai, kaip laisvai ir viešai skelbiamą dokumentą. Apie jį girdės ir pavergtų Pabaltijo tautų žmonės.

Jau atspausa ir siuntinėjama brošiūrėlė (folder) anglų kalba The Baltic Countries. Londone atspausa ir siuntinėjama knygelė LITHUANIA, kurioje sutrauktos pagrindinės žinios apie Lietuvą. Ją paruošė ir išleido Lietuvos Laisvės Komitetas. Greit pasirodys specialūs The Baltic Review ir Revista Baltika žurnalai specialiai šių metų kovoms pritaikyti. Daromi žygiai, kad šiemet

ELTA

AURELIJA BALASAITIENĖ

KELIONĖ Į NIEKUR

Novelė

(7)

— Tėveli dvasiškasis, — trumputė pauza, turbūt bučiuoja klebonui ranką, — ir vėl tas mano žmogus nusi-gėrė. Kaip kiaulė, kleboneli, nusi-gėrė. Paskutinius du kviečių maišus pas žydą nunešė ir paskutinį skatiką pra-gėrė. Kaip kiaulė, kunigėli šventasis, kaip kiaulė tas ma-no žmogus. O Juozulevičius nei druskos žiupsnelio ant bargo nebeduoda, ir Pranaitis dar už sumalimą nieko ne-gavo. Vaikams cukraus nei kruopytės nebeturiu... — verkšlėna monotonišku balsu moteris, lyg mintinai kar-todama senai išmoktą tekstą. Sunku suprasti, ar ji tik išnaudoja klebono gerą širdį, ar iš tiesu gyvenimas pri-pratino ją prie nuolatinės skundo gaidos... Kam pasi-skųsiau aš?...

— Neverk, motin, nusiramink. Ašarom nieko nepa-darysi, — girdžiu klebono raminantį balsą, taip pasikei-tusį, sakyčiau, žemaitišką su visu gražiosios žemaičių tarmės platumu. Ar tai tikrai tas pats žmogus, kurio rankos ką tik laikė prancūzišką žurnalą ir kuris beveik mintinai yra išmokęs "Valandų Knygą"?

Nebesiklausau tolimesnio pokalbio.

Po kelių minučių į kambarį grįžta klebonas. Išsitrau-kęs iš kišenės kelis raktus, suvertus ant aprūdijusios grandinėlės, atrinkęs vieną, rakina rašomojo stalo laisvai judantį stalčių, kurį galima buvo ir be rakto atidaryti. Pastebėjęs mano žvilgsnį ir lyg atspėjęs mano mintį,

ROCHESTER

• Šiais metais birželio iš-vežimų minėjimas, kuris anksčiau buvo rengiamas vietos ALT tarybos, su-jungtas su Lietuvos, Latvi-jos ir Estijos 25 metų oku-pacijos sukaktimi, įvyks birželio 13 d. Rengia Rezo-liucijoms Remti Pabaltiečių Komitetas, vadovauja ma s Juozas Jurkauskas.

Programoje: 11 val. pa-maldos šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, 2 val. p. p. pro-teso demonstracija mieste, 3 val. p. p. iškilmingas mi-nėjimas parapijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas, ži-nomas lietuvių draugas, kongresmanas Frank Hor-ton.

Meninę programą atliks estas solistas H. Riivald, akomponuojant T. Virk-haus ir vietos LB choras, vadovaujamas Jono Ado-maičio, akomponuojant Margaritai Ščiukaitei.

Minėjime dalyvauti yra sutikęs Rochesterio miesto burmistras ir eilė aukštų amerikiečių pareigūnų. Vi-sų lietuvių pareiga būtų at-silankyti į šį tokį prasmin-gą minėjimą.

Žuvusių už Lietuvos lais-vę gedulingas minėjimas nutarta rengti rugsėjo 26 d. Jis rengiamas vietos Lie-tuvių Bendruomenės Apy-linkės iniciatyva, kurios naują valdybą sudaro pirm. Aloyzas Jančys, vicepirm. parengimams Juozas Jur-kus, vicepirm. jaunimo rei-ka-lams Algimantas Mustei-kis, vicepirm. švietimo reik. Kazimiera Bultienė, sekr. Kęstutis Miškinis ir ižd. Juozas Stankus. km

DOVANA JŪSU GIMINĖMS USSSR.

AUTOMOBILIAI, MOTOCIKLAI, DVIRAČIAI, TE-LEVIZIJOS APARATAI, RADIO PRIIMTUVAI, ME-DŽIAGOS, AVALYNĖ, KVĖPALAI, PŪKINIAI ŠALI-KAI, IR DAUG KITŲ DAKTŲ, KURIE PRISTATOMI TRUMPIAUSIU LAIKU IŠ VALDINIŲ KRAUTUVIŲ URMŲ SANDĖLIŲ.

Jūs taip pat galite apmokėti papigintomis kai-nomis Jūsų giminėms praleisti laiką kurortuose-sa-natorijose su pilnu išlaikymu ir gydymu.

Didelis pasirinkimas nepalyginamo skonio ir rū-šies maisto produktų gamintų tėvynėje.

REIKALAUKITE MŪSŲ ILIUSTRUOTŲ KATALOGŲ.

PODAROGIFTS, Inc.

220 Park. Avenue South,
New York, N. Y. 10003
Telefonas 228-9547

LIETUVIŠKA
VASARVIETĖ
BANGA

CAPE COD'E, MASS.
GREAT MARSH ROAD,
CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo gar-saus Craigville Beach.
 - Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems gali-ma gamintis valgį.
 - Skanūs lietuviški valgiai.
 - Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
 - Svečiams be nuosavų auto-mobilių — transportacija į ir iš paplūdimio.
 - Šalia "Bangos" randasi eže-ras su paplūdimiu. Žuvavi-mo mėgėjams yra laivelis.
- Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsaky-mais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštys,
BANGA,
Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.
Tel. (617) SP 5-4633.

Taip atrodo žmo-gus, kuris neskaito laikraščio!

VASAROS ATOSTOGAS
MALONIAI KVIEČIAME PRALEISTI
MEŠKOS VASARVIETĖJE

42 Beach Street
Monument Beach, Cape Cod, Mass.
Tel. 759-3251 (Area Code 617)

Rami poilsiui aplinka, šiltas Atlanto vanduo, baltas paplūdimio smėlis, geras maistas ir malonus patarnavimas užtikrina užsitarnautą poilsį.

Laisvalaikio pajvairinimui:

- valtis — žuvavimui
- teniso aikštė
- sail-fish buriavimui
- vakare tėvams išvykus prižiūrimi vaikai.
- stalo tenisas

Sezono pradžia birželio mėn. 19 d. Prašome re-zervuoti sau vietą iš anksto:

S. M. Lušys,
88-01 104th Street, Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VI 9-1193 (Area Code 212).

I. Veitas,
72 Congress Street, Braintree, Mass. 02185
Tel. 843-2146 (Area Code 617).

Sezonui prasidėjus kreiptis tiesiog į MEŠKĄ.

MIELI TAUTIEČIAI!

Pasiremdami ilgamečių patyrimu ir nuolatiniais preky-biniais ryšiais su Lietuva kviečiame per mus pasiųsti gim-inėms Tėvynėje tai, kas ten naudingiausia ir reikalinga.

Siūlome šiuos vertingus siuntinius labai aukštos kokybės dovanų ypatingai nuspaustomis kainomis, įskaitant Sov. mui-tą ir pasiuntimą.

LKS: Vyr. arba mot. angliško gabardino lietaiškis; 3½ jardų angliškos vilnonės medžiagos kostiumui ir 4 jardi pui-kaus nepermatomo nailono suklelei, tik už \$66.00.

P—3: 6 jardi šiltos angliškos vilnonės medžiagos dviems paltams ir 3½ jardų ekstra geros viln. angl. medžiagos kos-tiumui tik už \$75.00.

V—3: 10½ jardų labai tvirtų gražių vilnonių angl. me-džiagų 3 eilutėms, tik už \$55.00.

N—4: 16 jardų keturioms suklelėms nepermatomo sun-kaus pageidaujama spalvų labai gražių raštų nailono, tik už \$45.00.

V—3 ir N—4 jungtinį siuntinį skaitome tik \$86.00 (susi-taupo pasiuntimo išlaidos).

Ir patį vertingiausiąjį

SM siuntinį: 6 vilnonės kašmiero skarelės su gelėmis įvai-rių spalvų; 6 itališko šilko elegantiškos gražių raštų skarelės ir 3 skotiškos vilnos arba orlono labai šilti susegami arba per galvą užmaunami megztiniai, tik už \$65.00.

Garantuotas ir apdraustas pristatymas per 3-4 savaites. Gavėjams nereikia nieko primokėti. Viskas įskaičiuota į nu-rodytas kainas.

BALTIC STORES, Ltd.
(Z. JURAS)

421, Hackney Rd.,
London, E. 2., England

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 m. Atstovai JAV:

L. Venckus, 7030 So. Talman Ave., Chicago, Ill. Tel. 436-0494.

GAIVA, 3570 West Vernor, Detroit 16, Michigan.

COSMOS, 327 W. Broadway, So. Boston, Mass.

klebonas nusišypso į mane:

— Matote, Steponai šitas užraktas tik nuo gerų žmo-nių. Nuo blogų užraktai neapsaugo. — Rankoje subarš-kėjo monetos. Užtrenkęs stalčių, klebonas išskubėjo at-gal, šį kartą atsargiai paskui save uždarydamas duris.

Jei grįžtų mano jėga tapyti, jis būtų mano vysku-pas, padovanojęs Jean-Valžanui jo pavogtas žvakides. O giliame paveiklo fone rymotų nemirtingas Notre Dame siluetas... Kartais man mano šeimnininkas už visus bokš-tus žemėje atrodo aukštesnis...

— Atsiprašau, kad palikau jus vieną, — teisinasi sugrįžęs klebonas. — Mano kaimenės avelės ne visada su saule eina miegoti. Kartais rūpesčiai yra didesni už nuovargį.

Aš stebiu jo išblukusiai mėlynas trumpareges akis, pasislėjusias už didelių akinių stiklų. Erika, Erika, kam tu man atėmei jėgas tapyti?... kaip Dalila Samsonas plaukus... Žmonių akyse aš ieškojau sielos ir ją pajė-giau jų išraiškoje įkūnyti. Jean Laval, vienas iš garsiausi-ų Paryžiaus meno kritikų, dar pereitą rudenį po mano parodos rašė: "Jo portretai nustoja būti vien portretai; garsus savo akių studijomis, Steponas Gailius pasiekė ypatingo lygio asmenybės interpretavime. Ji įamžina gi-lią žmogaus gyvenimo dramą ir suranda asmenybės esen-ciją ne lūpų išraiškoje, ne spalvų ir šešėlių naudojime, bet žvilgsnio gilumoje. Jo portretų akimis kvėpuoja žmo-gau siela"...

Kur buvo tavo siela, Erika, kad aš tavo akių nega-lėjau tapyti? Visuose škieuose tavo lankstus, kaip nend-rės, siluetas, klasiškai tobulos kūno linijos ir kamejos švelnumo veido bruožai nustebdavo tavo akis. Tavo vei-das likdavo tuščias, be akių, be sielos. Ko ieškojau aš ta-vo akyse, Erika? Gal tiesos? Gal tik todėl aš jų nesuge-bėjau tapyti, nes bijojau tavo tikrojo Aš, kurio nuo ma-nęs tu nebūtumei galėjusi paslėpti? Tikėjau tavimi ir gal tas tikėjimas akino mane? Ieškojau aš tavo akyse dar negimusį įsakymą ir pageidavimą, kad būčiau lai-mingas tavo akyse dar negimusį įsakymą ir pageida-vimą, kad būčiau laimingas tavo norų vergas. Aš buvau

menininkas — kūrėjas. tu — mano tiltas tarp žemės ir dausų. Kas o kas man tuos klausimus atsakys?

— Matau, kad esate susimąstę. Malonios yra eks-kursijos į minčių pasaulį, tik deja, man jos tokios trump-os ir retos. Ar galėtume grįžti dar prie žurnalų?

— Mielai, — atsakau apsidžiaugęs, kad nutraukta mano minčių gija.

— Matot, aš dažnai čia atsiduriu tėvo rolėje su ke-liomis dešimtimis žmonių, kurie visą savo gyvenimą pa-lieka vaikais. Turiu įsijausti į jų vargus, kad galėčiau jiems, reikalui esant, padėti. Iš šono pažiūrėjus, kartais atrodytų nedidelės ir primityvios jų gyvenimo proble-mos. Bet kiekvieno žmogaus pasaulis turi savo rubežius ir tuose rubežiuose vyrauja įvairūs mąstai skausmui ir rūpesčiui matuoti. Nevisada pinigai, ne visada vaistai gydo tų mielių paprastų žmonių gyvenimo žaizdas. Juose glūdi sveika gili mūsų liaudies išmintis, bet progresuo-jančio pasaulio reikalavimams jie dar nėra pasiruošę. Miestų įtaka, ekonominio gyvenimo besikeičiančios tai-syklės, mokesčiai, vyriausybės potvarkiai ir viršaičio rei-ka-lavimai dažnai juos suveda į naujus konfliktus. Jie neatsisako pažangos, bet reikalauja laiko ir nemėgsta įsakymų. Jums kartais nesuprantama atrodo, kodėl ūki-ninkas mieliau sulaužys savo ratus neišvažiuojamam kai-mo kely, negu paklausys viršaičio, liepiančio vežti žvyrą.

— Savotiški ir užsispyrę mūsų žemaičiai, — įsiter-piu aš į klebono monologą.

— Ne, čia ne vien tik užsispyrimo reikalas. Žemai-tis nėra socialus ir bendruomeniškas. Jis iš visų lietuvių kilčių bene bus vienintelis pilnai išlaikęs savo charak-terį. Įsakymų jis nemėgsta, ir pats neįsakinėja. Jis tiki į savo neliečiamą teisę būti savarankišku ir, jei jam taip patinka, kentėti nepatogumą, negu gerinti savo gyvenimą liepiamais kitų.

— Bet kažin, ar toks nusistatymas yra naudingas, žiūrint valstybės akimis? Jei visi darytų, kas kam pa-tinka, kas atsitiktų su visa pažanga? — susidomėjęs jo teorijomis nuoširdžiai klausiu.

(Bus daugiau)

CHICAGOS ŽINIOS

FINIS SEMESTRI CHICAGOJE

Nepriklausomoje tėvynėje buvome įpratę Korpi Neo-Lithuania namuose švęsti finis semestri-pavasario šventę.

Šiais metais Chicagoje arbiter elegantiarum Alekso Silūno ir pirm, Elvros Kavaliūnaitės pastangomis norima tą tradiciją atgaivinti.

Penktadienį, birželio 3 d. Pakšto salėje finis semestri buvo sujungtas su naujųjų filisterių pristatymu.

Pirm, Elvira Kavaliūnaitė trumpu žodeliu kreipėsi į susirinkusius pažymėdama, kad finis semestri būdamas mokslo metų pabaigos reikšmės vieniams tampa mokslo darbų pertrauka, kitiems jau diplomu apvainikuotas pabaigtųjų džiaugsmas. Pastarųjų laukia profesinis gyvenimas ir atlikimas pareigos visuomenėi. Korpi Neo-Lithuania gali pasidžiaugti gražių būrių diplomuotų akademikų. Štai jų sąrašas:

Danguolė Balcerytė-Vanaginė, Dalia Benokraitytė-Gotceitienė, Mindaugas Jazbutis, Milda Jurkūnaitė-Paulienė, Bernardas Juškus, Rima Kašubaitė-Binderienė, Kęstutis Kirvaitis, Valentinas Krumplys, Regina Matusevičiūtė, Irena Mažeikienė, Stasys Mažulis, Rita Merkelytė, Al-

gis Modestavičius, Algis Mockaitis, Rimgaudas Nemickas, Aukšė Paplėnaitė, Saulius Račkauskas, Rūta Raulinaitytė-Mulokienė, Algis Saulius, Donatas Silūnas, Romas Slivinskas, Eglė Žemgulytė-Narbutienė, Živilė Žemgulytė, Stasys Virpša ir keturi naujausi filisteriai: Vita Aleksandriūnaitė, Algis Ignatonis, Jūra Stanilytė ir Juozas Zymonas.

Prisistatę naujieji filisteriai buvo pasveikinti pirm, Elvros Kavaliūnaitės, LTA Sambūrio pirm, dr. Jono Juodikio ir visų susirinkusių. Kiekvienas jų trumpai pasisakė kokį mokslą baigė ir ko ateityje mano siekti. Aukšė Paplėnaitė, užbaigdama tą puikų naujų filisterių vainiką, pareiškė, kad siekia ištękti birželio 19 d.

Po sudainuotos filisterių dainos, visa salė įsijungė į filisterės Aukšės Paplėnaitės išleistą dainą, sumesdami kepuraitelį gražią sauja "variokų".

Po kuklių vaišių, linksmai pasišokę Chicagoje neolituonai tarėsi būsia atgaivinę Nepriklausomoje Lietuvoje turėtą tradiciją ir neleis jai vėl išnykti.

V.A. Račkauskas

DOVANA PEDAGOGINIAM LIT. INSTITUTUI

Birželio 5 d. popietę Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio atstovai: pirmininkas Dr. J. Juodikis ir valdybos nariai — J. Žvynys ir A. Kašuba, lydimi Pedagoginio Lituanistikos Instituto direktoriaus D. Veličkos ir šio instituto globos komiteto išdinininko kun. J. Kubiliaus SJ, lankėsi instituto auditorijoje Jaunimo Namuose, Chicagoje, ir ta proga įteikė institutui sambūrio dovaną — čekį, \$1,200.00.

Svečių atvykimo metu auditorijoje vykusį Vinco Krėvės veikalo muzikinio apipavidalinimo, vadovaujant muz. J. Bertuliui, pratyba buvo pertraukta. Dir. D. Velička pristatė studentams visus svečius ir nusakė jų lankymosi tikslą. Į direktoriaus kalbą atsakys-

damas dr. J. Juodikis trumpai paaiškino sambūrio kilmę ir tikslus, o taip pat keletais sakiniiais paryškino dr. J. Balio knygų studijos: "Lietuvių liaudies pasaulėjautą" turinį, apimtį ir josios reikšmę. Šia knygą leidžia institutas, o leidimą finansuoja minimas sambūris. Tad šia proga sambūrio išd. A. Kašuba ir išteikė Instituto išd. tėvui J. Kubiliui, SJ minėtąją dovaną.

Jautriai dėkodamas rėmėjams studentijos vardu stud. Mykolas Drunga pareiškė pasitenkinimą vyresniųjų teikiama institutui parama ir pažadėjo uoliai studijuoti lituanistinius mokslus ir ruošti lietuviškajam darbui. "Gal kada nors ir mes būsimė Baliai, ir tai bus geriausias atlyginimas Jums, rėmėjams", — baigė kalbą instituto seniūnas. M. Valiukėnas

Illinois Lietuvių Gydytojų d-jos pirm, dr. J. Volodka įteikia Liet. Operos vadovui V. Radžiui \$500. Nuotraukoje iš kairės: dr. F. Kaunas, dr. J. Volodka, operos atstovė M. Momkenė, operos pirm, V. Radžius ir baliaus ceremonijų meistras dr. A. Ramonas.

V.A. Račkausko nuotrauka

ILLINOIS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ D-JA ŠELPIA LIET. OPERĄ

Gydytojai Lietuvių kultūriname tautiniame, socialiniame ir ekonominiame gyvenime vaidino svarų vaidmenį. To vaidmens mūsų tauta laukia iš jų ir dabar, kaip tremtyje, taip ir okupacijoje. Kalbant apie tremtį, jie mūsų nepavyllė.

Štai ir dabar, susirinkę savo pavasario šventės Chicagoje, Kilty svetainėje, įteikė Lietuvių operos vadovybei \$500 čekį. Lietuvių opera birželio 13 d. ruošia McCormick salėje liūdnias 25-tas metines. Iš V. Radžiaus, operos vardu priėmusio čekį, kalbos patiriame, kad dar 1800 vietų McCormick salėje neišparduota. Gydytojai ne tik patys uoliai perka bilietus, bet ir kitiems stengiasi padėti įsigyti. Šitoje liūdesio demonstracijoje neturi likti nė vienos laisvos vietos McCormick teatre.

Illinois lietuvių gydytojų pobūvio metu senoji valdyba, sudaryta iš pirm, dr. J. Volodkos, dr. J. Starkaus, dr. J. Aglinskienės ir dr. Z. Laurinaičio perdavė pareigas naujai valdybai, susidedančiai iš pirm, dr. V. Šaulio, dr. A. Juozaičio, dr. A. Pustelniko ir L. Seibučio. Trumpą sveiklinimo žodį tarė gen. konsulas Chicagoje dr. Petras Daužvardis. Programą, be Chicagoje populiaraus Antrojo Kaimo kolektyvo, išpildė dar ir profesionalas magikas Ken Diamond, šokiams grojo A. Markausko orkestras. Visą organizacinį darbą tvarkė ir ceremonijų meistrė buvo mūsų energingasis Korpi Neo-Lithuania filisteris dr. A. Ramonas, kuris pasidžiaugė gausiu svečių atsilankymu.

Korpi Neo-Lithuania Chicago skyr. pirm, Elvira Kavaliūnaitė sveikina naujuosius filisterius (nuotraukoje -- Alg- Ignatonį). V.A. Račkausko nuotrauka

• Prof. Vlado Jakubėno fortepijono studijos moki-

nių recitalis įvyks šeštadienį, birželio 12 d., 6 val. vak., Jaunimo Centre (5620 So. Claremont Ave.).

Šalia jaunesniųjų klasių mokinių, pasirodys ir toli pažengęs pianistas Mykolas Drunga.

Orkestro partiją antru fortepijonu atliks prof. Vl. Jakubėnas.

• MARGUTIS Birželio įvykius ruošiasi minėti plačiai. Išvakarėse birželio 11 d. per Margučio radiją kalbės Lietuvos gen. konsulas dr. Daužvardis. Chicago ALT vardu Ig. Andrašius ir Chicago Apyg. Bendruomenės pirm. inž. Nainys. Dabartinės Lietuvos būklės ir JAV politikos klausimais yra pakviesti kalbėti žymūs jaunosios kartos vėsiuomenininkai:

inž. V. Adamavičius, K. Drunga, dr. Remeikis, dr. V. Vardys ir dr. Šmulskytis, kurių kalbos bus perduodamos birželio 14-16 dienomis per Margučio radiją.

Birželio 14 d. — bus specialus reportažas apie Birželio įvykių minėjimą Chicagoje.

Birželio 15 d. — specialus radijo vaizdelis Birželio įvykiams paminėti — aktorai Marija Lemešytė ir Al-

gimantas Dikinis skaitys ištraukas iš rašyt. B. Pukelevičiūtės romano "Aštuoni lapai".

Minėjimas bus užbaigtas specialia Muzikos valandėle apie M. K. Čiurlionį, kurią praves muz. Bertulis.

Skaityk ir platink DIRVĄ

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE
PARAMA- 2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika
ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Grain Alcohol 190 proof U.S.P.	5th 4.89	6. Chianti Import. Wine	Full. Qt. 0.98
2. Popular V.S.O.P. German Brandy	5th 4.98	7. May Wine, Liebfraumilk German	
3. Napoleon Imp. French Brandy	5th 3.35	Wine	5th 0.98
4. Zeller Schwarze Katz	5th 1.29		
5. Creme De Banana Liqueur	5th 3.19		

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Tinkami rūbai duoda gerą savijautą

DĖMESIO

Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį! — Mes aprėngsime Jus nuo galvos iki kojų. Puiklausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrų aprangai.

BOTANY „500“ kostiumai ir paltai, MANHATTAN marškiniai, LEE ir DISNEY skrybelės.

Krautuvėje Jūs laukiami kasdien, o sekmadieniais nuo 10 iki 4 val.

H. Seigan

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4630-32 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuošimčių!

Mandagus pataravimas lietuvių kalboje.

VASAROTOJŲ DĖMESIUI

Geriausią praleisti atostogas garsiaame CAPE COD, Centerville, Mass., kurorte, puikiam Atlanto vandenyno paplūdimy, gražioje ir patogioje Lietuviškoje Vieškalnių DUBYSOJE. Lietuv išk a s maistas.

Adresas: 1330 Bumps River Rd. Prašau kreiptis šiuo adresu: 21 Bowdoin Ave., Boston 21, Mass. Tel. GE 6-5139.

Z. A. Vieškalniai

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

• Vytautas Gedgaudas, Dirvos redaktorius, birželio 7 d. išvyko į Lake County ligoninę sveikatos patikrinimui.

• Naujieniečių gegužinė ruošinama birželio 27 d. J. ir B. Armonų sodyboje, 28802 White Rd., Willoughby Heights. Naujienų skaitytojai, rėmėjai ir jų svečiai prašomi skaitlingai dalyvauti.

LIETUVOS OKUPACIJOS MINĖJIMAS JAV KONGRESE

ALTo Clevelando skyrius kreipia ypatingą dėmesį ir daro viską savo pajėgumo ribose, kad JAV Kongresas kuo reikšmingiau atžymėtų Lietuvos okupacijos 25 metų sukaktį. Ryšium su šia liūdna sukaktimi, skyriaus valdyba prisiuntė ar kitais būdais pristatė kiekvienam JAV Senato ir Atstovų Rūmų nariui savo memorandumą ir viešo atsisakymo į amerikiečių visuomenę projektą. Eilė Kongreso narių parėmė šį atsisakymą, kuris netrukus bus paskelbtas lietuvių ir kiek galima amerikiečių spaudoje.

Birželio 14 dieną, eilė senatorių ir atstovų pasakys atitinkamas kalbas JAV Kongreso Rūmų susirinkimuose ir perduos lietuvių reikalavimą panaikinti komunistinį kolonializmą ir atstatyti Pabaltijo valstybių laisvę.

REIKALINGI DARBININKAI

medelyno ir dekoratyvinės sodininkystės darbams. Darbas pastovus ir atlyginimas pagal sugebėjimus. Norintieji dirbti privalo važiuoti automobiliu ir būti 20-50 metų amžiaus.

Skambinti GARDEN'S FRIEND CO., IV 6-0816.

"Klaipėdos" jūrų skautų vietininkijos Clevelande jūrų budžių įgula su naujai pakeltais ir žodį davusiais jūrų skautininkais. Iš kairės: j.s. Pr. Petraitis, valt. R. Dumbrys, v.j.s. Vl. Petukauskas, valt. G. Sniečkus, j. ps. A. Andrašius, valt. A. Korsakas ir j. ps. D. Kižys. V. Andrašiusnienės nuotrauka.

CLEVELANDO JŪRŲ SKAUTŲ ŽINIOS

Gegužės mėn. 30 d. įvyko mėtinė M. Jankaus vardo Jūrų Budžių įgulos sueiga.

Sueigą pravedė įgulos vadas Pranas Petraitis. Buvo perskaitytas L.J.S. Vyriausio Skautininko įsakymas. Po įsakymų pakelti į jūrų paskautininko laipsnius Algirdas Andrašius ir Džinaras Kižys davė jūrų skautininko žodį, kurį pravedė V. Petukauskas. Pr. Petraitis pakeltas į jūrų skautininko laipsnį.

Sueigos metu nutarta ruošti Jūrų skautams stovyklą liepos mėn. 24-31 d. Stovyklai vadovaus Pr. Petraitis ir A. Andrašius.

Sueigos dalyviai šeiminių Petraičių buvo pavaizdinti kava ir pyragaičiais.

REIKALINGOS MOTERYS — DARBUI PRIE SIUVAMŲ MAŠINŲ

Pastovus darbas. Pageduojamos prityrę akordiniam darbui siuvėjos, nors bus priimamos ir kitos.

Garantuotas valandinis atlyginimas apmokymo metu, o po to aukštas akordinio darbo atlyginimas. Iki 45 m. amžiaus. Teirautis 8:30 val. iki 4 val. p. p. nuo pirmad. iki penktad. (prie Lorain Ave.).

JOSEPH & FEISS CO.
2149 W. 53 St.

(66-70)

LSS Vyriausia Skautininkė v.s. O. Zailskienė 1965 m. birželio 5 d. lankėsi Clevelande ir turėjo pasitarimą su Clevelando skautų vadovėmis ir skautų tėvais. Ta proga v.s. O. Zailskienė atsilankė ir "Neringos" tunto sueigoje. V. Bacevičiaus nuotrauka.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Kviečia visus stoti į klubą nariais.

Lietuvių Klube veikia įvairių lietuviškų laikraščių — žurnalų skaitykla, televizija, transliuojamos Tėvynės Garsų radijo valandėlės programos ir yra įvairiausių kitų pramogų, smagiam savaitgalių ir šiaip vakarų praleidimui.

NUOMOKIT AR PIRKIT

2 mieg. hungalow, prie E. 185 gt., A-1 stovyje. Ištinis rūšys, 1½ vonios. Kaina žemiau 17.000 dol. Tel. 261-0096.

(66-67)

KVIEČIAME SPORTUOTI

Pranešame, kad LSK Žaibo lengvosios atletikos treniruotės vyksta St. Joseph High School stadione, Lake Shore Blvd., prie E. 185 St., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais -- 6:30 val. vakaro, šeštadieniais -- 3:00 val. po pietų.

Lankymo dienas gali pasirinkti patys sportininkai. Prieaugliui žemiau 14 metų ypatingai patartina trečiadieniais ir šeštadieniais.

Šeštadieniais treniruotės vyks tik tada, kai apie tai pranešama savaitės viduryje. Kitomis dienomis vyksta reguliariai.

Pasibaigus mokslo metams, jaunimas turi daugiau laiko, todėl kviečiame kuo daugiau įsijungti į sportininkų eiles. Ypatingai pageduojami patys jauniausieji, Berniukai ir mergaitės priimami nuo 8 m. amžiaus, o išimtiniais atvejais, dar ir jaunesni.

Birželio mėn. viduryje įvyks tradicinės tarpmokyklinės leng. atletikos varžybos tarp Vysk. Valančiaus ir Šv. Kazimiero Lituanistinių mokyklų.

Vasaros bėgyje numatoma visa eilė varžybų, jų tarpe išvykos į Torontą ir Čikagą.

Dėl informacijų prašome kreiptis į A. Bielskų, telef. 486-6177 arba į Viliją Mockutę, telef. MU-1-5295.

LSK ŽAIBAS

• Po Jūsų mirties kiek pajamų jūsų šeima turės? Dėl informacijų skambinkit: V. Giedraičiui 944-6835 ar Z. Obeleniui 531-2211.

• THE LITHUANIAN WOMEN'S CLUB savo pusmetinį pobūvį turės birželio 17 d. Stouffer's restorane naujame Erieview pastate pradėdant 6:30 val. vak. koktailais ir vakariene 7 val. vak.

Išeinanti pirmininkė Mrs. J. Gazer įvesdins į pareigas naują klubo valdybą, kurią sudaro: Mrs. James McCartney - pirm., Mrs. Henry Williams -- vice-pirm.; Mrs. John DeRichter, 2 vicepirm.; Mrs. Albert Macy -- sekretorė; Mrs. M. Kubelavic, išdin. ir Mrs. Ch. Degutis ir Mrs. V. Navar -- trustees.

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš tragiškų pergyvenimų Sibire jau išėjo lietuviškąja laida. KAINA 3 DOL. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

ATSILANKĘ Į DIRVĄ 6907 Superior Ave.,

rasite ne tik naujausių ir seniau išleistų lietuviškų knygų, bet yra gausus pasirinkimas plokštelių, rankų darbo medžio drožinių, auđinių ir gintaro išdirbinių.

Istaiga atdara kasdien iki 5:30 val. vak., šeštadieniais iki 2 val. p. p.

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

Skaityk ir platink
DIRVĄ

DIRVOS PRENUMERATORIAMS PUIKI PROGA ĮSIGYTI AR PADOVANOTI LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

TIK TRUMPAM LAIKOTARPIUI Vilties leidykla suteikia progą Dirvos prenumeratoriams papigintai įsigyti šiuos rašytojų leidinius:

Vinco Ramono — DAILININKAS RAUBA — novelės — pardavimo kaina \$3.00
Alės Rūtos — KELIAS Į KAIRĘ — premijuotas romanas\$3.00
R. Spalio — ALMA MATER — romanas\$5.00
B. Armonienės — PALIK AŠARAS MASKVOJE — atsiminimai iš Sibiro \$3.00

VISAS 4 KNYGAS PERKANT AR UŽSAKANT IŠ KARTO, MOKATE TIK 10 DOLERIŲ!

Išidėmėkite, ta nuolaida naudojasi tik Dirvos prenumeratoriai, perką ar užsisaką nurodytas knygas per Dirvą. Be to, toji nepaprastai didelė nuolaida veiks tik labai ribotą laiką.

Patartina paskubėti ir išvardintąsias knygas skubiai įsigyti ar užsisakyti paštu, siunčiant čekį ar pašto perlaidą DIRVAI, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Ta proga per Dirvą patariame paskubėti įsigyti:

A. Merkeli — ANTANAS SMETONA — monografija — kaina\$12.50
LAISVĖS KOVŲ DAINOS\$ 5.00
B. Armonienės — LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW (angl. laida) \$ 3.95
K. Almėno — UPĖ Į RYTUS, UPĖ Į ŠIAURĘ (2 d. romanas) tomas po \$ 3.00
A. Mackaus — CHAPEL B — poezija\$ 3.00
J. Mikuckis — DERLIAUS VAINIKAS — poezija\$ 4.00
B. Railos — IŠ PASKENDUSIO PASAULIO\$ 5.00
B. Railos — TAMSIAUSIA PRIEŠ AUSRĄ\$ 5.00

Visa eilė kitų lietuviškų knygų. Teiraukitės!

Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos 1965 m. abiturientai. Iš kairės sėdi: V. Mekešaitė, J. Bareikaitė, D. Juodėnaitė, V. Grigonytė, m-las vedėjas J. Žilionis, V. Čyvaltė, D. Kavaliūnaitė, M. Gruzdytė, R. Jonkaitytė.

Stovi: R. Čepulis, L. Balyš, J. Degutis, J. Skardis, Nuotraukoje trunksta A. Petkaus ir D. Ramanauskaitės. J. Garlos nuotrauka

Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Kavaliūnaitės ir M. Leknicko, atstovaus lietuvių Tautybų Festivalyje, kuris įvyks birželio 13 d. sekmadienį, Clevelando Zoologijos sode.

J. Garlos nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Skautų Tėvų ir Rėmėjų susirinkimas buvo sušauktas š. m. gegužės mėn. 15 d. New Yorko Skautams Remti Komitetui užbaigus savo kadenciją ir atsistatydinus, buvo išrinktas naujas Komitetas, kurį sudaro: A. Prekeris — pirm., I. Garunkštienė — vicepirm., G. Šlapelienė — išd., G. Bartkienė — sekr. ir P. Balkevičius — narys.

Naujasis Komitetas dėkoja už suteiktą pasitikėjimą ir kviečia visus skautų tėvus, globėjus bei bičiulius neužmiršti New Yorko skautų-čių.

Pradėdamas savo darbą, Komitetas nori pabrėžti, kad pilnai pritaria Atlanto Rajono Stovyklavietės įsigijimo reikalui ir pažada visokeriopą savo pagalbą.

• Inž. Juozui Butkui stauga susirgus, New Yorko Skautams Remti Komitetas linki kuo greičiausiai pasveikti ir toliau tęsti sėkmingai pradėtą darbą.

• PABALTIEČIŲ automobilių vilkstinė (motorkada), atvaizduojanti Pabaltijo valstybių vergiją Sov. Sąjungoje, pasirodys JAV sostinės Washingtono centriniuose gatvėse, vykstant Lincolno paminklo link.

Motorkadą lydės ir pėsti pabaltiečiai, nešini apie 25 plakatus. Eisenoje bus parodyta gyvulinio vagono replika, vaizduojanti pabaltiečių tremimo žiaurumą.

SIBIRO LIETUVAIČIŲ MALDAKNYGĖ

Balfas praneša, jog yra išleista Sibiro lietuvių maldaknygė, kurios išleidimą finansavo dr. J. K. Valiūnas ir kun. L. Jankus. Šią istorinę maldaknygę — originalią ir vertimą į anglų kalbą — norintieji galės gauti aukojant bent keletą dolerių Sibiro lietuvių šalpai š. m. birželio mėn. iki liepos 1 dienos.

Norintieji gauti maldaknygę, aukas gali įteikti Balfio Detroito sk. Valdysbos nariams. Aukotojų sąrašai ir pinigai bus pasiųsti Balfio centrui, o iš ten bus atsiųsta istorinė maldaknygė, parašyta Sibiro vergijoje buvusių lietuvių-čių.

Pasinaudokime proga.
Balfio Detroito Sk. Valdyba

• Studentai Ateitininkai ruošia savaitgalį TRIKAMPĮ, Dainavoje, Mich., birželio 19-20 d.d. Registracijos mokestis tik \$5.00. Dėl informacijos: Teresė Pautienė, 4910 W. 24th St., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2415.

• Visuomenės veikėjų Emilijos ir Antano Jurgelių gyvenančių 1497 Putnam Ave., Brooklyn 27, N. Y. sūnus Rimantas Jurgėla š. m. birželio mėn. 6 d. sunkiai apsirgus buvo paguldytas Lutheran Hospital. Padaryta komplikuota apendicito operacija. Ligonis po operacijos jaučiasi gerai ir pamažu sveikta dr. Dičpinigaičio priežiūroje.

ALTS Seimo bankete Em. Čekienė, J. R. Čiuberka ir J. Jurkūnas.

V. Gruzdzio nuotrauka

PASAULINĖ MUGĖ NEW YORKE SU LIETUVIŲ PAVILJONU — LIETUVOS VĖLIAVA

Nepriklausomos Lietuvos laikais, 1939-1940 metais, Lietuva, kaip laisva ir nepriklausoma valstybė turėjo savo paviljoną pasaulinėje parodoje, lietuvišką pastatą ir jam vadovauti ir prižiūrėti buvo atsiųsta iš Lietuvos M. Avietėnaitė. Be to, Lietuvos atstovas Povilas Žadeikis, Washingtono ir generaliniai konsulai: Jo-

nas Budrys, New Yorke ir Grant Suttie, Toronte, o taipgi konsulas P. Daužvardis, Chicagoje, buvo Lietuvos valdžios žmonės, kuriems buvo pavesta rūpintis, kad Lietuvos paviljonas išsilaikytų.

JAV lietuvių sudarė Komitetą su keliomis darbo komisijomis, ateidami Lietuvai į talką, kad būtų galima surengti Lietuvos Dieną ir kitus pasirodymus. Ir tam darbui Lietuvos vyriausybė prisidėjo atsiųsdama iš Lietuvos šokių grupės paruošti ir vadovauti — Mariją Baronaitę.

Pirmaisiais parodos metais Lietuvos paviljonas turėjo gerą pasisekimą, o Lietuvos Diena, rugsėjo 10 d., labai gerai pavyko ir Lietuva buvo tinkamai pagerbta. Amerikos lietuvių skaitlingai dalyvavo, atvykdami iš JAV, Kanados ir Lietuvos. Programa su dainomis, šokiais ir kalbomis gerai įvykdėta.

Paviljono išlaikymas Lietuvos valstybei brangiai kainavo, o JAV lietuvių po pirmų metų pasirodymų jau buvo nebepajėgūs, kad antrus metus galėtų be Lietuvos pagalbos paviljoną išlaikyti ir reikalingas išlaidas savo tarpe sukelti ir padengti.

Dabar, po 25 metų Lietuvai kaip valstybei negalint dalyvauti New Yorko Pasaulinėje Mugėje, JAV ir kiti laisvojo pasaulio lietuvių, o ypač Didžiojo New Yorko lietuvių, sudarė Komitetą ir pasiskirstę darbais pirmus metus sėkmingai reiskėsi, o ypač gerai pavyko Lietuvos Diena. Buvo sėkmingi ir kiti pasirodymai, užtat laimėta teisė turėti prie Lietuvos vėliavą ir lietuviško kryžiaus.

Jau užplanuotais pasiro-

dymais: birželio 13 ir rugsėjo 5 dienomis, bus reikalinga dėti visas galimas pastangas, kad iškeltas Lietuvos vardas ir garbė būtų išlaikyti tinkamoje ir reikalingoje aukštumoje.

Todėl visi, kas tikrai gali, būtinai privalo dalyvauti birželio 13 ir rugsėjo 5 dienomis parengimuose: choro, šokių grupėse prie lietuviško kryžiaus ir Lietuvos vėliavos pirmą valandą.

Vatikano paviljone lietuviškos mišios 2 val., mišias aukos vysk. Pr. Brazys, antros mišios 2:35, įėjimas tikrai su rezervuotais bilietais. Trečios mišios bus 7 val. vak be bilietų.

New Yorko valstijos paviljone meninė programa 3:20 val. p. p., įėjimas nemokamai. Yra prašoma visas vietas galimai skaitlingiau ir minėtu laiku laukyti. Visų tų, kurie negali prisidėti dalyvaujant programose, lietuviška pareiga prisidėti doliu, be kurio Komitetas negali veikti. Programos dalyviai ir Komiteto nariai aukoja savo laiką ir pinigus, o visuomenė yra maloniai prašoma prisidėti, kad ir maža auka. Aukos galima siųsti Komiteto įdėdinkui: Antanas Šetikas, 84-11 101st St., Richmond Hill, N. Y. 11418.

A. S. Trečiokas, Spaudos ir inf. kom. pirm.

KARYS -- 5 (gegužės) nr. Šio numerio viršelį puošia 70 metų sukaktį atšventusio gen. št. pulk. Kazio Škirpos atvaizdas, A. Novickis apibūdina plk. K. Škirpos asmenybę, jo plačią veiklą. Žurnale apstu prisiminimų ir istorinės medžiagos apie Lietuvos kariuomenę.

Kario žurnale telpa ir mūsų šaulių S-gos skyrius.

Kario pren, kaina metams 6 dol. Žurnalo redaguoja Z. Raulinaitis.

LAISKAI LIETUVIAMS -- Nr. 5 (gegužės) Tėvų Jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros žurnalas. Puošnia technika leidžiamas žurnalas kas kart gyviau kelia aktualiausias lietuvių gyvenimo problemas. Malonu, kad žurnale randame vietas ir jaunimui pasireikšti. Rašinių konkursą laimėjusi Aušra Marija Gilytė bando išdėstyti savo mintis apie jaunystės kryžkeles. Pr. Razminas gvildena tėvų ir bresnančio jaunimo santykius. Žurnale kruopščiai renkama ir originaliai perduodama kronikinė kultūrinė ir politinė įvykių dalis.

Laiškų Lietuviams metinė prenumerata 3 dol.

EGLUTĖ -- 6 nr. (birželis) Vaikų laikraštėlis, leidžiamas Lietuvių Kultūros Instituto, redaguojamas Putnamo seselių.

Eilėraščių, trumpais apsakymais, iliustracijomis, galvosūkiais užimami jaunieji skaitytojai, pratinant lietuviškam galvojimui, supažindinant su lietuviška aplinka.

Pren. kaina metams 4 dol.

DETROIT

• GUBERNATORIUS GEORGE ROMNEY oficialiai įteikė Pabaltijo Dienos proklamaciją estų, latvių ir lietuvių atstovams perėitą šeštadienį, Masonic Temple patalpose, Lietuvius atstovavo A. Astašaičiai ir Ralph J. Valatka. Išdėlmes fotografavo Stanley Butkus. Pasiršyme dalyvavo ir ponla Lenore Romney. Tą patį vakarą įvyko gubernatoriaus gimtadienio pagerbimas, kurį suruošė Respublikonų Tautybių Komitetas, kuriame lietuvių skyriaus valdybą sudaro adv. Algird Ambrose, inž. Jonas Gaižutis, Marija Sims ir Augustas Rinkūnas.

• PRANAS LAURINAITIS, 76 m., gyvenęs Lawndale gatvėje, mirė gegužės 28 d. Palaidotas iš Charles and Son (Stepanauko) laidotuvių koplyčios, Dievo Apvaizdos bažnyčios apeigomis, Holy Sepulchre kapinėse.

• DR. KAZIMIERA ŠAULIENĖ 74 m., mirė gegužės 25 d. Palaidota iš Valantino Baužos laidotuvių koplyčios, Šv. Antano bažnyčios apeigomis, Holy Sepulchre kapinėse.

rjv.

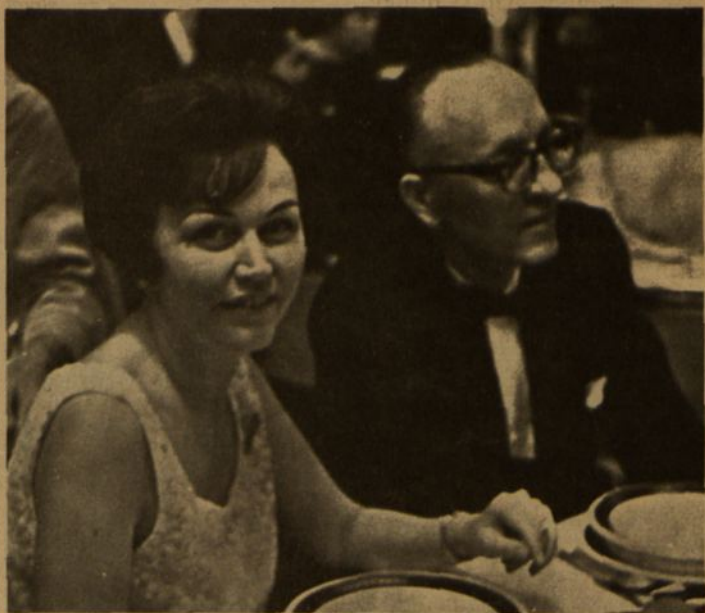
NEPAMIRŠKIT ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

PAKELTI-MUITAI SIUNCIAMOMS DOVANOMS GIMINEMS U.S.S.R.

Nuo liepos 1 d. Sovietų muitinės taikys pakeltus muitus, labiausia aukštesniais muitais bus apdėtos daugiausia pareikalaujamos prekės ir audiniai. Pakelti muitai bus taikomi iš čia paštu siunčiamiems siuntiniams giminėms gyvenantiems U.S.S.R.

Vnešposyltorg aiškina, kad paskutiniuoju laiku padidėjo įvairių daiktų ir audinių gamyba U.S.S.R. ir todėl įvedami padidinti apsaugos muitai. Iki liepos 1 d. siuntiniai bus priimami, ir jiems bus taikomi senieji, papiginti Sovietų muitai.

Pr.

Svečiai iš Chicagos Aug. ir Ant. Kašubai ALTS Seimo bankete. V. Gruzdzio nuotrauka

GERIAUSIAI PAILSĖTI PER ATOSTOGAS GARSIAJE CAPE COD - OSTERVILLE KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO — GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, todėl visi maloniai kviečiami atvykti praleisti savo atostogas.

Atidaroma vasarajimui nuo birželio mėn. 15 d. iki rugsėjo 15 d.

Iš anksto kreiptis Ed. Jansonas, 15 Rosedale Street, Boston, Mass. 02124. Tel. 288-5999, o po birželio 15 d. tiesiai į vilą Audronė, Mrs. Marija Jansonas, Osterville Cape Cod, Mass. 02655.

PADĖKA

Už mano vyro

A. A.

DR. M. SLABOKO

lankymą, globojimą p. Subatienei, p. P. Damijonaičiui ir kt.;

Už gražias pamaldas gegužės 29 d. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Elizabeth, N. J. kun. J. Pragulbickui ir asistai ir už širdingą paguodžiantį atsiveikinimą;

Visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems palydėjusiems į kapines;

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos nariams už karsto nešimą ir kalbą prie kapo;

Visiems už vainikus ir gėles;

Laidotuvių direktoriui p. Brazinskui už paskutinį patarnavimą — reiškia gilią padėką.

Nuliūdime

Marianna Slabokienė
1217 Magnolia Pd.
Union, N. J.

Pulk. KAZIUI GRINIUI

mirus, mielai p. GRAŽINAI ir sūnui ALGIUI gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Jonas ir Veronika
Černiai